

ЯНГИ ЎЗБЕКИСТОННИНГ ИҚТИСОДИЙ ҚУДРАТИНИ МУСТАҚКАМЛАШГА МУНОСИБ ҲИССА ҚЎШАЁТГАН ВАТАНПАРВАР ТАДБИРКОРЛАР ШАКЛЛАНМОҚДА

Президентимиз Шавкат Мирзиёев Хоразм вилоятига ташрифининг иккинчи куни Хива шаҳрида тадбиркорлар билан учрашув ўтказди.

Давлатимиз раҳбарининг тадбиркорлар билан очиқ мулоқоти янги Ўзбекистон иқтисодий сиёсатининг барқарор механизмига айланди. Гап бу ерда фақат мамлакатимиз ишбилармонлари билан очиқ мулоқотнинг мунтазамлик касб этгани, Тадбиркорлар куни арафасида улар билан учрашув ўтказиш анъанага айлانгани, яъни ушбу жараёнинг институционаллашувида эмас. Бу ерда асосий жиҳат — тадбиркорлар билан мулоқот асосида қабул қилинаётган қарорлар, улар асосида яратилган янги бизнес муҳити ва унинг иқтисодий самарасидир.

Зотан, беш йил олдин бошланган ушбу очиқ мулоқот натижасида жамиятимизда тадбиркорликка қизиқиш орди. Ишбилармон доира вакилларининг бу жараён орта қайтмаслигига ишончи мустаҳкамланди. Шу тариқа тадбиркорлик фаолияти барқарор ривожланиб, улкан ютуқларга эришилмоқда. Бунда 84 та қонун, 861 та фармон ва

қарор қабул қилиниб, бизнесга тўсиқ бўлган минглаб масалаларга ечим берилгани аини мудоао бўлди.

Натижада ўтган даврда бизнес учун ажратилган кредит портфели қарийб 3 қарра ошиб, 450 триллион сўмга етди. Тадбиркорлар 650 триллион сўмлик солиқ ва божхона имтиёзларидан фойдаланди.

Шу боис, юртимиз ишбилармонлари мазкур учрашувни интиқлик билан кутадиغان бўлди. Зеро, Хива мулоқотида илк бор туман студияларидан ҳам 25 мингга яқин тадбиркор иштирок этгани фикримиз тасдиғидир.

Президентимиз олтинчи очиқ мулоқот аввалида юртимиз иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга фаол ҳисса қўшаётган 1 миллион 200 минглик бизнес ҳамжамиятини Тадбиркорлар куни билан табрикланди.

Мамлакатимизда тадбиркорлик фаолиятини ривожлантиришдан кўзланган асосий мақсадлардан бири — янги иш ўринларини

қўпайтириш, юртдошларимизни узоққа бормай, маҳалласининг ўзида даромадли қилиш экани қайд этилди.

Агар 2021 йилда ўтказилган илк учрашувда коронавирус пандемияси билан боғлиқ энг долзарб чекловларни бартараф этиш, давлат билан хусусий сектор ўртасидаги ишончни тиклаш масаласи очиқ мулоқотнинг асосий мазмунини ташкил этган бўлса, йилдан йилга тадбиркорлик ривожини билан боғлиқ қамров ҳам, долзарблик ҳам ортиб борди.

— Бугун тадбиркорларимиз “бизнесни бошлаш” босқичидан “капитални қўпайтириш” босқичига ўтапти, — деди давлатимиз раҳбари.

Дарҳақиқат, тадбиркорлар билан илк учрашувдан кейин орадан ўтган беш йил мобайнида корхоналарнинг асосий капитал инвестицияси 3 қарра ошди. Саноати 100 миллион доллардан зиёд туманлар

сони 66 тадан 116 тага, хизматлар ҳажми 1 триллион сўмдан ортиқ туманлар эса 41 тадан 152 тага кўпайди. Миллий брендини яратган, мамлакат бўйлаб филиаллар очган тадбиркорлар сафи кенгайди.

Қайд этилганидек, сўнгги йилларда Хоразмда ҳам тадбиркорлик учун янги имкониятлар яратилди. Пировардида қисқа муддатда вилоятга 4 миллиард долларлик хорижий инвестиция киритилиб, 10 мингта янги қувват ишга туширилди. Бугун вилоят иқтисодиётида кичик бизнес улуши 72 фоизни ташкил этмоқда, экспортда эса 81 фоизга етди.

Жаҳондаги мураккаб вазиятга қарамай, жорий йилнинг биринчи ярмида Ўзбекистон иқтисодиёти 8,5 фоиз ўсди. Халқаро рейтинг агентликлари мамлакатимизнинг суверен кредит рейтингини яхшилади.

Давлатимиз раҳбари бу натижалар, энг аввало, тадбиркорлар билан елкама-елка

амалга оширилаётган ислохотлар самараси эканини қайд этди.

Мулоқотда тадбиркорлар кўтарган масалалар асосида бешта устувор йўналиш бўйича янги ташаббуслар эълон қилинди.

Биринчи йўналиш — тадбиркорлик учун барқарор ўсиш траекториясини таъминлаш.

Таъкидланганидек, сўнгги йилларда банклар кредит портфелида кичик бизнеснинг улуши 45 фоиздан 63 фоизга ошган. Биринчи ярим йилликнинг ўзида кичик ва ўрта бизнесга 76,5 триллион сўм ресурс ажратилган. Шу фактнинг ўзиёқ кичик бизнесга қаратилаётган эътиборнинг нечоғлиқ кўламдор эканини кўрсатади. Бундан руҳланган кичик тадбиркорлар ўрта бизнесга, ундан “чемпион”га айланишга интилмоқда. Шиддатли давр ва шунга муносиб жўшқин суръат олган тадбиркорлик

муҳити кичик ва ўрта бизнес учун ҳам янги имкониятлар эшигини очиб заруратини тўғдирмоқда.

Шу маънода, кичик ва ўрта бизнес учун янги тизим яратилиши аини мудоао бўлди. Унга кўра, “Кредит хизматлари ягона рақамли портали” орқали тадбиркор битта ариза билан банкларнинг таклифларини олиши мумкин. Муҳими, энди бизнес бошлаётганлар учун 5 миллиард сўмгача кредитни онлайн расмийлаштириш имкони пайдо бўлади.

Тадбиркорларнинг иши барқарор ривожланиши учун эса бизнеснинг ҳар бир босқичига мос яхлит экотизим яратилади. Жумладан, янги тадбиркорлар “Бизнес старт”, ишлаб чиқаришни йўлга қўйганлар “Бизнес лифт”, янги ўсиш босқичига ўтаётганлар эса “Бизнес юксалиш” дастурлари орқали тараққиёт қафолатини олиши мумкин.

Давоми 3-бетда

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ТАДБИРКОРЛАР БИЛАН ОЧИҚ МУЛОҚОТ ШАКЛИДА ЎТКАЗИЛГАН УЧРАШУВДАГИ НУТҚИ

Ассалому алайкум, қадрли ватандошлар!

Ҳурматли тадбиркорлар, бизнес вакиллари, мулоқот иштирокчилари!

Сизлар билан илм-фан, ҳунармандчилик, савдо ва тадбиркорлик марказларидан бири бўлган кўҳна Хоразм заминида учрашиб турганимдан мамнунман.

Бугунги анжуманда илк бор туман студияларидан ҳам 25 мингга яқин тадбиркорлар иштирок этмоқда.

Фурсатдан фойдаланиб, сизларни, юртимиз иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга фаол ҳисса қўшаётган 1 миллион 200 минг нафардан иборат бутун Ўзбекистон бизнес ҳамжамиятини Тадбиркорлар куни билан табриклайман.

Беш йил олдин сизлар билан очиқ мулоқот ўтказиш бўйича анъанани бошлаганимиз — бизнесга тўсиқ бўлган минглаб масалаларга ечим берди, бу борада 84 та қонун, 861 та фармон ва қарор қабул қилдик. Нима учун? Тадбиркорларимизга шароит яратиб, янги иш ўринларини қўпайтириш, одамларимизни узоққа бормасдан, маҳалласининг ўзида даромадли қилиш учун.

Ўтган даврда бизнес учун ажратилган кредит портфели қарийб 3 қарра ошиб, 450 триллион сўмга етди, тадбиркорларимиз 650 триллион сўмлик солиқ ва божхона имтиёзларидан фойдаланди. Кўплаб бизнес вакиллари хорижий банклардан ўз лойиҳаларига мустақил равишда 1 миллиард доллар жалб қилди. Бу — сизлар забот этган яна бир улкан марра.

Бугун тадбиркорларимиз “бизнесни бошлаш” босқичидан “капитални қўпайтириш” босқичига ўтапти. Беш йилда корхоналаримизнинг асосий капиталга инвестицияси 3 қарра кўпайди.

Биринчи очиқ мулоқотга киришганимизда саноатдаги улуши 100 миллион доллардан ошган туманлар 66 та эди. Ҳозир уларнинг сонини 116 тага етказдик. IT, финтех ва бошқа сервис соҳалари жуда тез ўсаётгани учун хизматлар ҳажми 1 триллион сўмлик маррадан ўтган туманлар 152 та бўлди. Етақчи халқаро маркетинг-сервис билан ишлаётган корхоналар 3,5 мингтага етди. Ўз бизнесини маҳаллада бошлаган ва юртимиз бўйлаб уюлган филиалларига эга бўлган тадбиркорлар 550 тадан, миллий брендини яратганлар эса 300 дан ошди.

Сўнгги йилларда тадбиркорларимиз учун мис, олтин, металл прокат, полипропилен, ПВХ, каолин, каустик сода каби хомашёлар бўйича таклифни қўпайтиряпмиз. Натижада электротехника, қурилиш материаллари, фармацевтика, тўқимачилик, мебелсозлик каби кўплаб соҳаларда “катта сакраш” қилишга эришдик.

Электромобил, полимер ва маиший кимё, “яшил” энергетика, заргарлик саноати соҳалари “йўқдан бор бўлди” деса, фикримга қўшилмаслар. BYD, ADM Jizzakh, Сирдарёдаги Asaka motors каби замонавий автомобиль заводлари қурилгани бу — соҳага янги компетенция ва технология олиб кирди. Қорақалпоғистон, Навоий, Чирчиқ, Жиззах ва Фарғонадаги кимё кластерларида юқори қўшилган қиймат берадиган 40 та янги қувватни ишга туширдик.

Шу ўринда ислохотларимизни қўллаб-қувватлаб, ҳудудларга катта-катта сармоя киритаётган хорижий ҳамкорларимизга ҳам раҳмат айтаман.

Қадрли дўстлар!

Хоразм вилоятига қисқа даврда 4 миллиард доллар хорижий инвестиция жалб қилинди, бу ерда 10 мингта янги қувват ишга туширилди. “Ҳазорасп” махсус иқтисодий зонаси ва 31 та саноат зонасини ташкил этдик.

Тупроққалъа ва Янгиариқ туманларида жами 275 мегаваттлик электр станциялар барпо қилинган корхоналарни барқарор энергия билан таъминлашга хизмат қилляпти.

Алоҳида қайд этмоқчиман, вилоят иқтисодиётининг 72 фоизини кичик бизнес яратяпти. Экспортда кичик бизнеснинг улуши бўйича Хоразм мамлакатимизда 1-ўринга чиқди. Умуман, логистика занжиридан узоқ, табиий ресурслари чекланган бу дийёрда сўнгги йиллар кичик ва ўрта бизнесда чинакам ўсиш даври бўлди.

Худудда янги имкониятлар яратиш мақсадида: ҳафталик авиарейслар сонини 16 тадан 102 тага, темир йўл қатновини 8 тадан 41 тага қўпайтирдик; Тошкент — Хива теъзорар поезди қатновини йўлга қўйдик, 35 километрни янги Ўрганч — Хива замонавий автомобиль йўли ҳам ишга тушириляпти; 25 гектар майдонда “Арда Хива” туристик мажмуаси бунёд этилди. Тадбиркорларнинг ўзи ҳам 7 минг ўринли 331 та меҳмонхона ва меҳмон уйларини барпо қилди.

Мана шулар эвазига бу йил Хоразмга 3 миллион хорижий сайёҳ келиши кутилмоқда.

Хивада яна бир катта мажмуа — кўплаб меҳмонхона, савдо ва кўнгилочар объектларни ўз ичига олган “Сахро юлдузи” туристик комплексини бунёд этамиз.

Бир сўз билан айтганда, бугунги кунда Хоразм тадбиркорлар учун янги имкониятлар марказига айланиб бормоқда.

Ҳурматли тадбир иштирокчилари!

Жаҳондаги вазият қанчалик мураккаб бўлмасин, ўтган ярим йилда иқтисодиётимиз 8,5 фоизга ўсди. Нуфузли Fitch ва Moody’s халқаро рейтинг агентликлари мамлакатимиз суверен кредит рейтингини бир поғона яхшилади. Жаҳон банкнинг инвестиция ва ишбилармонлик муҳити тўғрисидаги ҳисоботида Ўзбекистон етақчи давлатлар қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳурматли тадбиркорларимиз билан елкама-елка туриб амалга ошираётган ислохотларимиз самараси десам, тўғри бўлади.

Биз тадбиркорлар манфаатларини кўзлаб, бу йил кооперация, давлат хариди, стандарт, озиқ-овқат маҳсулотлари хавфсизлиги, урбанизация каби соҳаларда институционал ўзгаришлар қилдик. Биргина натижа: “Миллий саноат занжирини” йўлга қўйилгани учун шу йилнинг ўзида хусусий корхоналар йирик давлат компанияларидан 4 триллион сўмлик кооперация буюртмаларини олишга эришдик.

Стратегик қаторидан жой олди.

Бу — аввало, сиз, ҳур

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ШАВКАТ МИРЗИЁЕВНИНГ ТАДБИРКОРЛАР БИЛАН ОЧИҚ МУЛОҚОТ ШАКЛИДА ЎТКАЗИЛГАН УЧРАШУВДАГИ НУТҚИ

Бошланиши 1-бетда

Биринчи йўналиш — тадбиркорлик учун “барқарор ўсиш траекторияси”ни таъминлашдан иборат.

Сўнгги йилларда банклар кредит портфелида кичик бизнеснинг улуши 45 фоиздан 63 фоизга ошди. Банкларни “мижоз-бай” ишлашга ўргатялмиз. Биринчи ярим йилликнинг ўзида кичик ва ўрта бизнесга 76,5 триллион сўм ресурс ажратилди.

Аҳамиятлиси — бундай ресурслардан фойдаланган тадбиркорларнинг айланмаси икки йилда 2 карра кўпайди. Умуман, тадбиркорнинг кичикдан — ўрта бизнесга, ўртадан — “чемпион”га айланиши энг катта қийматдир.

Яқинда кредит хизматлари ягона рақамли портали ишга тушди. Бунда тадбиркор битта ариза беради — банклар эса мижоз учун рақобат қилади. Бизнесни энди бошлаётганлар ўшбу платформа орқали 5 миллиард сўмгача кредитни онлайн расмийлаштириши мумкин бўлади.

Навбатдаги вазифа — бизнеснинг барқарор ўсиши, кенгайиши ва ташқи бозорларга чиқиши учун мустахкам пойдевор яратиш бўлади. Бу борада 5 мингта корхонани таҳлил қилдик: уларнинг 40 фоизи сўнгги бир йилда ўсиш учун инвестиция киритмаган, 29 фоизда бу режада ҳам йўқ.

Шу боис, бизнеснинг ҳар бир босқичида шунга мос қўллаб-қувватлаш чораси ва молиявий механизмларни тақдим этиш бўйича яхлит экотизим яратамиз. Бунда тадбиркорлиқни энди бошлаётганларга — “бизнес старт” дастури асосида лойиҳа ва кредитга ҳужжат тайёрлаш, ҳисобот юритиш бўйича дастлабки кўникмалар сунъий интеллект ёрдамида ўргатилади. Бизнесга тайёрлаш учун 100 миллиард сўм ажратамиз. Уларга ҳудудига мос тайёр бизнес-режа ва 200 миллион сўмгача гаровсиз кредит берилади.

Ишлаб чиқаришни йўлга қўйган тадбиркорлар учун — “бизнес лифт” дастури амалга оширилади. Бунда тадбиркорга бозор топиш, давлат харидида қатнашиш, йирик компаниялар билан кооперация бўйича яхлит қўллаб-қувватлаш занжири яратилади. Янги ўсиш босқичига ўтмоқчи бўлган тадбиркорлар учун — “бизнес юксалиш” дастурини йўлга қўямиз. Дастурда ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва ташқи бозорларга чиқиш учун қўшимча муқоабил инвестиция механизмлари кенгайтирилади.

Кичик тадбиркорлар учун энг катта масала бу — гаров таъминоти билан боғлиқ. Шунинг учун тадбиркорлар бизнесининг ҳақиқий баҳосини чиқариб, уларга кредит беришни назарда тутиадиган “контрафакт” тизимини жорий қиламиз.

Энди 10 миллиард сўмгача кредитда гаровнинг 30 фоизини — давлат, 30 фоизини — Бизнесни қафолатлаш компанияси, яна 15 фоизини — банклар ўз зиммасига олади. Яъни, тадбиркор кредит олиш учун 25 фоизга гаров топиши етарли бўлади.

Яқинда “виртуал солиқ маслаҳатчиси” орқали тадбиркорга харажат ва хатони камайтиришга хизмат қиладиган сунъий интеллект портали ишга тушди.

Келгуси йилдан “сунъий интеллект ёрдамчилари”ни қурилиш, меҳнат муносабатлари, ташқи савдо ва давлат хизматлари жараёнларида ҳам жорий қиламиз.

Қисқаси, тадбиркорга кредит бериш эмас, балки уни бошидан охиригача қўллаб-қувватлайдиган, биринчи қадамидан — катта бизнесга айлангунича ҳамроҳлик қиладиган комплекс тизим яратамиз.

Азиз дўстлар!

Иккинчи йўналишимиз — ҳудудларда бизнес имкониятларини ошириш тўғрисида бўлади.

Барчамиз ҳар ҳақиқатни яхши тушунамиз: иқтисодийётни ривожлантиришнинг энг самарали йўли бу — мавжуд ресурслардан унумли фойдаланишдир.

Бугун минглаб гектар бўш ер участкалари, самарасиз фойдаланилаётган давлат активлари бор. Уларнинг ҳақиқий қиймати қачон намоён бўлади? Қачонки, лойиҳага айланиб, иқтисодий қиймат яратса, иш ўрни ва экспортга хизмат қилса.

Шу боис, давлат активини сотиб олишда: аванс миқдори 30 фоиздан 15 фоизга туширилади; олти ой давомида тўловларни тўлиқ амалга оширган тадбиркорларга 25 фоиз чегирма берилади; жами сумманинг ярмини тўлаганлар қолганини 7 йилда, фоизсиз, бўлиб-бўлиб тўлаши мумкин бўлади.

Уч ойда сотилмаган давлат мулкнинг бошлангич нархи босқичма-босқич 10 фоизгача камайтирилади.

Бундан буён аукцион мuddати 30 кундан 15 кунга, тақорий савдода — 10 кундан 5 кунга қисқаради.

Очиқ айтиш керак, ҳозир аукционда ер сотиб олган тадбиркорлар қурилишни бошлаш учун ҳужжат йиғишга 6 ойдан 1 йилгача вақт сарфляпти. Ҳокимларни ўргатдик, энди улар ерларни қурилишга рухсати, архитектура режалаштириш топшириғи ва лойиҳаси билан “тайёр пакет” шаклида савдога чиқаришга ўтади. Бундай ерларни сотиб олган тадбиркор бирданига қурилишни бошлаши мумкин бўлади.

Яна бир енгиллик — инфратузилма йиғими бўйича аванс тўлови 20 фоиздан 5 фоизга туширилади.

Банкларда 9 триллион сўмлик 2,5 мингта мулк бор. Уларни чегирмали нархда, бошлангич тўловсиз, фоизсиз, бўлиб тўлаш шарти билан сотишга рухсат берилади. Уларни сотиб олган тадбиркорлар ўшбу объект учун бир йил ер ва мулк солигини тўламайди.

Биринчи галда маҳаллийлаштириш зарур бўлган 50 та маҳсулот рўйхатини шакллантирдик. Уларни ўзимизда чиқариш учун махсус иқтисодий зоналар бўйича ёндашувларни ҳам ўзгартирамиз. Шу мақсадда Навоий, Жиззах, Наманган, Ўрғут ва Ҳазорасп махсус иқтисодий зоналари ҳудудининг бир қисмида “Бонд саноат зоналари”ни ташкил этамиз. Бу ерда жойлашадиган тадбиркорлар хомашё ва бутловчи қисмларни бонд омборига олиб киришда барча солиқ ва божхона тўловларидан озод қилинади. Агар маҳсулотнинг маҳаллийлаштириш даражаси 30-40 фоиздан ошса, ички бозорга чиқаришда ҳам имтиёзли шартлар қўлланилади.

Бундай саноат зоналари бошқаруви тадбиркорга кўмак берадиган сервис тузилмага айланади. Замонавий R&D марказлари, лаборатория, муҳандислик ва технологик хизматлари ягона занжир асосида амалга оширилади. Тадбиркорларга тайёр биноларни инфратузилмаси билан тақдим қилишга 50 миллион доллар берамиз.

Яна бир муҳим янгиликни эълон қилмоқчиман.

Кўп тадбиркорлар электр энергияси ва газ учун 100 фоиз олдиндан тўлов қилаётгани ҳисобига айланма маблағдан қийналаётганини айтяпти.

Янги энергетика вазири Шерзод Ходжаевга топшириб бердим.

Энди АСКУЭ ва АСКУТ тизимига уланган, тўлов интизомини бузмаган корхоналарга ой давомида маблағ киритиш шарти билан аванс миқдори 15 фоиз бўлади. Бу сизларга маъқулми?

Умуман, энергетика бўйича бошқарув тизимини тубдан ўзгартирялмиз. Барча туманларда тадбиркорларнинг ҳозирги эҳтиёжи ва эртанги режасига қараб ишлайдиган янги тизим бўляпти.

Келгуси йилдан қурилиш соҳасида пудратчи ва лойиҳачиларнинг ўсишини рағбатлантирадиган янгича ёндашувларни жорий қиламиз. Энди қурилиш қайси ҳудудда бўлишидан қатъи назар, ҳар бир ишчи-соат учун энг кам иш ҳақининг 5 фоизи миқдорида маблағ режалаштирилади.

Шунингдек, давлат объектилари сметасида пудрат корхоналари учун 7 фоиз фойда кўзда тутилади. Қурилишнинг мураккаб-лигига қараб, лойиҳалаш ишлари учун объект қийматининг 4 фоизидан 7 фоизгача маблағ ажратамиз.

Муҳтарам юртдошлар!

Учинчи йўналишимизда — “сунъий интеллект — бошқарув самарадорлиги — янги инвестициялар” экотизимини яратиш ҳақида гаплашамиз.

Бугун қайси тадбиркор қўшилган қийматни кўпайтирса, сунъий интеллект ёрдамида унумдорлиқни оширса, таннарх бўйича изланса, эртанги бозор шунки.

Таҳлил қилдик, ўшбу ёндашувлар асосида ишлаган тадбиркорларнинг: 54 фоизиде маҳсулотига талаб кескин ошган; 25 фоизда таннарх сезиларли камайган; 40 фоизда даромади кўпайгани учун ишчиларнинг ойлиғи 10 фоиздан юқори ўсган. Шу боис, корхоналарда унумдорлиқни оширишга қаратилган янги механизмларни жорий қиламиз.

Яқинда Рақамли ҳукумат марказида биринчи суперкомпьютер кластери фаолиятини йўлга қўйдик. Келгуси йил кластер қувватини 3 карра оширамиз. Бу — сунъий интеллектни жорий қилиш истагида бўлган тадбиркорларга улкан имкониятлар очади.

Энди “10 минг корхона учун — сунъий интеллект ҳамкор” дастурини бошлаймиз. Уларга: сунъий интеллект жорий қилиш харажатининг 50 фоизини компенсация қиламиз; янги маҳсулотлар сунъий интеллект моделини яратиш учун суперкомпьютер имкониятларидан бепул фойдаланиши мумкин бўлади.

Бундан ташқари, корхоналарнинг янги маҳсулот яратиш, илгор технологияларини жорий қилиш бўйича илмий-тадқиқот харажатлари бюджетдан қоланади.

Шу билан бирга, юртимиздаги барча тадбиркорлар фойдаланиши учун тайёр сунъий интеллект дастурларини очик платформага жойлаштирамиз.

Дастурни молиялаштириш учун дастлабки босқичда 100 миллион доллар ажратамиз.

Тўқимачиликда автоматлашган бошқарув тизимларини жорий қилиш харажатини ярмини қоплаб бераймиз. Энди, электротехника, қурилиш материаллари ва озиқ-овқат саноати корхоналарига ҳам бундай харажатларнинг 50 фоизини компенсация қиламиз.

Жорий йилда 13 та стратегик компания активига эга бўлган Миллий инвестиция жамғармасининг 30 фоиз улушини илк бор Тошкент ва Лондон фонд биржасига чиқардик. Бу ижобий тажриба, ҳеч шубҳасиз, хусусий сектордаги йирик корхоналаримиз учун ҳам ташқи капитал бозорларига йўл очиб берди.

Энди маҳаллий корхоналаримиз капитал бозорига жадал кириб бориши учун нуфузли инвестиция банклари билан акселерация дастурини йўлга қўямиз. Ҳар йили йиллик даромади 1 триллион сўмдан юқори бўлган 50 та корхона танлаб олинади. Акселерация дастури доирасида бу корхоналарни IPOга тайёрлаш, ҳисобларини халқаро стандартларга мослаштириш харажатларининг ярми қоплаб берилади. Бу — хусусий корхоналар учун четдан йилгига камида 1 миллиард доллар жалб қилиш имконини беради.

Азиз тадбиркорлар!

Бугун юртимизнинг қайси ҳудудига борманг, барчасида замонавий технологиялар асосида ишлайдиган янги-янги корхоналар сони кўпаймоқда.

Ҳар йил 50 миллиард долларлик янги юқори технологик инвестиция лойиҳаларини амалга оширялмиз. Лекин бу лойиҳаларнинг нечасида таълим, ўқитиш компоненти бор?

Бир нарсани билинглар: ҳар бир лойиҳанинг самараси — фақат технологияга эмас, балки уларни ишлата оладиган малакали кадрларга боғлиқ.

Касбий таълимда самара бўлиши учун биринчи навбатда ёшларда касбга қизиқиш уйғониши керак.

Кеча Урганч шаҳридаги Касбий маҳорат техникуми ва Касблар шаҳарчаси фаолияти билан танишдим. Бу ерда Германия ва Хитой тажрибаси асосида мактаб ўқувчилари, иқтидорига қараб, “яшил” энергетика, қурилиш, ҳамширлик, агрономлик, электротехника каби талаб юқори бўлган 10 турдаги касбларга йўналтирилляпти.

Хоразмда бошланган ўшбу янги тажрибани мамлакатимизнинг барча ҳудудларида йўлга қўямиз. Туман ҳокимлари бир ҳафта ичида Урганчга келиб, буни кўзи билан кўриб кетсин.

Саудия Арабистонининг ACWA Power компанияси 3 та вилоятда техникумларни жиҳозлаб, йилига юзлаб ёшларни замонавий касбларга ўргатяпти.

Энди савол: чет элдан инвестор келиб, ўзи учун кадр тайёрлашни йўлга қўяди-ю, нима учун ўзимизникилар буни қила олмайди?

“Ўзим техникум қиламан ёки давлат техникумини олиб, халқаро стандартга мос кадр тайёрлайман”, деган тадбиркорга “юк туширмайдиган” қилиб, харажатини солигидан чегириб берамиз. Ер сотиб олган бўлса, ер нарихдан камайтирямиз. Буни ҳар бир вилоят, ҳар бир туман ҳокими тадбиркорлари, корхоналари билан қилиши керак.

Бир ойда қарор чиқади. Қарорнинг иловаси билан бир ишга ҳисса қўшадиган корхона ва инвесторлар рўйхатини ҳам тасдиқлаб, сўраган имтиёзини берамиз.

Ректорлар ҳам ёзиб олсин: олийоҳ вилносиде куннинг биринчи ярмида талабаларни ўқитса, тушдан кейин ёшларни касбга ўргатади.

Ишни шундай ташкил қилсак, 1 миллион ёшларни замонавий касблар билан қамраб олиб, ўзимизда юқори даромадли ишларга жойлаштирамиз.

Хурматли анжуман қатнашчилари! **Тўртинчи йўналишда — экспорт салоҳиятини ошириш, миллий брендларни ташқи бозорларга олиб чиқиш масаласини гаплашамиз.**

Ҳозир ташқи бозорларда ҳар бир долларлик экспорт учун кучли рақобат кетяпти. Яқинда экспортчилар фаолиятини ўргандик. Уларнинг: 40 фоизи хорижий мижоз топишга қийналаётганини, 36 фоизи маҳсулотини чет элдаги стандарт ва сертификация талабларига мослаштира олмаётгани; 37 фоизи экспорт учун қўлай молиявий инструментлар етарли эмаслигин; 33 фоизи бозор ҳақида маълумот, маркетинг ва “бренд” бўйича кўникмага эга эмаслигини билдирган.

Шу боис, корхоналаримизга ташқи бозорга чиқишдаги барча жараёнларда комплекс хизмат кўрсатадиган “экспорт навигатор” тизимини йўлга қўямиз.

Бош вазир ўринбосари Ж.Ходжаев, инвестициялар, саноат ва савдо вазири Л.Қудратов, ташқи ишлар вазири Б.Саидов, элчилар чет элдаги талабни ўрганиб, ташқи бозорда мустаҳкам ўрин эгалласа бўладиган 100 та маҳсулот рўйхатини тузади. Бунда маҳсулот кесимида 3 та йўналиш, яъни — ташқи бозордаги рақобатчилар, тариф тизими, логистика бўйича ечимлар ишлаб чиқилади.

Шу асосда: Саноат кооперацияси агентлиги (Б.Ҳайдаров) 2 мингта корхонада ишлаб чиқаришни ташқи бозор ва харидор сегментига мослаштириш дастурини яратади; Техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги (А.Жуманазаров) ўшбу 100 та маҳсулот бўйича тадбиркорларга ҳар бир

бозор кесимида стандарт ва сертификатини шакллантириб беради; банклар экспорт учун тадбиркорларга қўлай бўлган янги молиявий механизмларни йўлга қўяди; Транспорт вазирлиғи (И.Маҳкамов) энг оптимал логистика маршрутларини ишлаб чиқади.

Экспортни рағбатлантириш, хорижий брендларни олиб келиш, миллий брендларни ривожлантириш бўйича ҳам қўшимча механизмларни жорий этамиз.

Бу борада тадбиркорларга: хорижий “брендмейкер” олиб келиш харажатининг ярми тўлаб берилади; ташқи бозорларда миллий брендларни тарғиб қилиш, уларни халқаро талабларга мослаштиришга 50 минг долларгача субсидия берилади; маркетингёслар орқали маҳсулотларни омборга жойлаштириш ва сотиш билан боғлиқ харажатларнинг ярми компенсация қилинади; халқаро тендерларда иштирок этишга йўл-йўриқ кўрсатадиган консалтинг компаниялар харажатининг 80 фоизини қоплаб берамиз.

Барча экспортчиларга тенг шароит яратиб, уларни қўллаб-қувватлаш бўйича ягона тизим яратамиз. Бунга 1 миллиард доллар йўналтирямиз.

Хурматли тадбиркорлар! Бугунги кунда дунёда бозор учун кураш кун сайин қучайиб борапти, манаман деган давлатлар ҳам ўз бозорини ҳимоя қилишга қаттиқ киришяпти.

Бундай вазиятда хорижга чиққан тадбиркор ҳеч қачон ўзини ёлғиз қилмаслиги керак. Элчилар эшитиб олсин. Энди, қаерда имконият, қаерда янги бозор бўлса, элчи биринчи бўлиб тадбиркорларни “қўлидан ушлаб” олиб боради. Лўнда қилиб айтганда, дипломатлар “тадбиркорларнинг элчисини”га айланиб, асосий вақтини шунга бағишляпти.

Ҳозирги кунда экспортимизнинг 60 фоизи 20 та давлатга тўғри келляпти. Мўҳими, тадбиркорларимиз бу давлатлардаги рақобатга, талабга, стандарт-га мослашди. Бу бозорларда экспортни 2-3 карра ошириш имконияти борми? Бор! Буни ким билан қиламиз? Албатта, буша бозорларнинг баланс-пастини яхши биладиган тадбиркорларимиз билан бирга қиламиз.

Шу боис, катта экспорт бозоримиз бўлган 20 та ва истиқболи юқори яна 5 та давлатда фаол ишляётган тадбиркорларга “экспорт элчилари” мақомини берамиз. Уларни ўша давлатга энг кўп экспорт қилётган тадбиркорларнинг ўзи сайляди.

Экспорт элчилари қайси савдо тармоғи билан ишлаш, сертификат олиш, маркетинг масаласида тадбиркорларимизга қўмақчи бўлади. Уларга ўзлари фаолият юритаётган давлатга бориш-келиш ва яшаш харажати-ни қоплаб берамиз.

Экспортда мuddати ўтган қарздорлик учун жарималарга “мораторий” йил якунида тугайди. Дунёдаги нотинч вазиятни кўриб турибсиз. Бундай шароитда тадбиркор ташқи муаммолар билан кураши билан бирга, жарима тўлашга мажбур. Шунинг учун кўп ўйлаб, бир қарорга келдим. Агар экспортчилар йил якунигача қарзни қоплаш учун банкдаги ҳисоб-рақамига валюта қўйса, бу — экспорт тушуми сифатида қабул қилинади. Бу орқали 380 минг ишчиси бўлган 3 мингдан ортиқ экспортчининг муаммоси узил-кесил ҳал бўляди.

Энди товар экспорти учун тўлов тушмаган бўлса ҳам экспорт қилишга чекловни олиб ташлаймиз. Инвойс орқали экспорт қилишда олдиндан 50 фоиз тушумни таъминлаш талаби ҳам бекор бўлади. Савдо уйи ва дистрибуторлар орқали қилинган экспорт бўйича валюта тушумини таъминлаш мuddати 180 кундан 365 кунга узайтирилади. Энди экспортчи фойдасига суд қарори чиққан шартномалар бўйича жарима қўллаш тўхтадилади.

Хурматли тадбиркорлар! Бешинчи йўналишда — бизнесга маъмурий босимни кескин камайтириш бўйича гаплашамиз.

Бизнесга солиқ юқини изчил камайтириб келялмиз. Ўтган ўн йилда яширин иқтисодиёт 50 фоиздан 26 фоизгача камайди. Лекин, бу — ҳали ҳам кўп. Доим айтаман, иқтисодиётни “соғ”дан чиқариш — текшириш билан эмас, аксинча, тадбиркорга йўл қўрсатиб, тўғри ишлашга ўргатиш орқали бўлиши керак.

Масалан, таҳлил қилинган 5 минг тадбиркорнинг ярмидан кўпида бир йил ичида 2-3 марта, яна 21 фоизида 4 мартадан солиқ текшируви ўтказилган. Бундан ташқари, ёнгин хавфсизлиғи, қурилиш, санитария, карантин, энергия инспекциялари томонидан ўтказиладиган тақорий текширувлар кўп.

Бир нарсани тушуниш керак: хотир-жамлик бўлмаган жойда эркинлик ҳам, ривожланиш ва янгиликка интилиш ҳам бўлмайди. Шу боис, кичик бизнес фаолиятида инсон соғлиги ва бошқа тадбиркорлар манфаатига зарар етказиш билан боғлиқ бўлмаган ҳар қандай текшириш учун **уч йил мuddатга мораторий** эълон қиламиз.

Яна бир муҳим янгилик: энди ўрта ва йирик тадбиркорлар корхонасини ихтиёрий профилгаки аудитдан ўтказса, хулосани солиқ органи тан олади. Мўҳими, аниқланган камчиликни бартараф қилган тадбиркор жаримага тортилмайди ва ўшбу давр учун солиқ органи текширув ўтказмайди.

Ёнгин хавфсизлиғи, қурилиш, санитария, карантин идоралари раҳбарлари ҳам буни ўз тизимида тезда йўлга қўйсин.

Шу билан бирга, йил давомида ўтказиладиган ҳар қандай тақорий текширув фақат Бизнес-омбудсман рухсати билан амалга оширилади.

Бугун бизнесни ривожлантириш учун фақат жозибадор солиқ тизимининг ўзи етарли эмас. Ҳозир 51 та идора молиявий жарима қўллаш ваколатига эга. Жариманинг бир қисми идорасига тушгани учун айрим раҳбарларда “текширса — қўрқадн, қўрқса — тўлайди”, деган ёндашув йўқ эмас.

Назорат идораларини огоҳлантираман: жарима маблағ йиғиш учун эмас, соҳида тартиб-интизом ва профилактика учун хизмат қилиши керак. Шу боис, барча турдаги жарималар миқдорини ўртача 2 баробарга камайтирамиз.

Тадбиркорлар маҳсулот етказиб берганидан кейин давлат корхоналари томонидан шартнома бўйича тўловни кечиктириш ҳолатлари ҳам учраяпти. Оқибатда тадбиркорлар савдода иштирок этиш учун тўлаган гаров пулини вақтида ололмаляпти.

Энди қабул қилинган товар бўйича гаров пули автоматик қайтарилган тизим бўлади.

Келгуси йилдан тадбиркор ва давлат ўртасидаги низоларни кўришда “Тадбиркорнинг ҳақиқили презумпцияси” тамойилини жорий қиламиз. Энди тадбиркорнинг айбдорлиғи судда исботланмагунча, у айбсиз деб ҳисобланади, жарима ва бошқа таъсир чоралари қўлланилмайди.

Шу билан бирга, тадбиркорларга иқтисодий ва молиявий жарималар қўллашда “Биринчи хато учун — огоҳлантириш” қоидасини йўлга қўямиз. Биринчи марта қоида бузган, лекин фуқаролар ҳаёти ва соғлиғи, ўзгалар мулкига зарар етказмаган ҳолларда тадбиркорларга камчиликни бартараф этиш учун ўн кун мuddат берилади.

Судда тадбиркор фойдасига қарор чиқарилган ишлар узоқсидан давлат идораларида ишқоят қилишга етарли асос бўлмаса-да, ишни охириги инстанциягача олиб бориш ҳолатлари кўп учраяпти.

Нега десангиз, давлат идоралари судга ариза киритишда бож тўлашдан озод қилинган. Энди назорат органлари биринчи инстанциядан кейинги ҳар бир босқичда судга мурожаат қилиш учун давлат божини тўлаши мажбурий бўлади.

Савдо-саноат палатаси ҳузурида Солиққа оид низолар бўйича эксперт кенгаши фаолиятини йўлга қўйганимиз ўзининг ижобий натижасини беряпти. Энди бу Кенгашга божхона, қурилиш, санитария, карантин ва ветеринария соҳаларидаги низоларни кўриб чиқиш ваколатини ҳам берамиз.

Давлат хизматларини кўрсатишда мuddат бузилиши билан боғлиқ эътирозлар кўп. Шу боис, тадбиркорликка оид давлат хизматларининг 50 фоизи “сукут — розилик” тамойилига ўтказилади. Яъни, агар ариза белгиланган вақтда кўриб чиқилмаса, ўшбу мурожаат автоматик равишда тадбиркор фойдасига ҳал қилинган ҳисобланади.

Бундан ташқари, лицензия бўйича ариза рад қилинган ҳар бир ҳолатни Бизнес-омбудсман ўрганади. Асоссиз рад қилиш учун жавобгарлиқни кучайтирамиз.

Яқинда 30 дан зиёд фаолият тури бўйича лицензия ва рухсатномани бекор қиламиз, яна 35 тасини бериш мuddати 2-3 карра қисқаради, 10 тасини хабардор қилиш тартибига ўтказамиз. Масалан, озиқ-овқат экспортда талаб этиладиган 3 та рухсатнома (ветеринария, санитария ва фитосанитария) ўрнига “Ягона саломатлик сертификати” берилади.

Энди янги лицензия ва рухсатнома жорий қилинган олти ой олдин 3 та ҳудудда экспериментдан ўтказилади.

Яна бир масала — бизнес вакилларида ижро ҳужжатлари бўйича, айниқса, тадбиркор мулкига тақиқ қўйиш билан боғлиқ эътирозлар кўп. Тез орада ижро бўйича алоҳида учрашув ўтказиб, барча масалаларни ҳал қилиб берамиз.

Қадрли юртдошлар!

Йил бошидан буён юртимизга 8 миллион нафар хорижий сайёҳ ташриф буюрди, уларнинг Ўзбекистонда бўлиш мuddати 8 кунгача узайди.

Хоразмликларнинг ўзи айтсин: туризмдаги илхотларимиз вилоят аҳолисининг турмуш шароитида, даромадида сезиляптими?

Бу ишларга янада туртки бериш учун янги имкониятларни айтмоқчиман.

Янги Ўзбекистоннинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшаётган ватанпарвар тадбиркорлар шаклланишмоқда

Бошланиши 1-бегда

Дастурлар тадбиркорларга ишни тўғри ташкил этиш, ишончли бизнес муҳитда барқарор ривожланиш имконини беради. Масалан, “Бизнес старт” доирасида тадбиркорлар сунъий интеллект ёрдамида лойиҳа ва кредит ҳужжатларини тайёрлаш, ҳисобот юритишни ўрганади. Айни пайтда тайёр бизнес-режа ва 200 миллион сўмгача кредит олишда тадбиркорнинг ўзига 25 фоиз гаров топиш йўлга қўйилади.

— Тадбиркорлар кредит бериш эмас, уни биринчи қадамидан катта бизнесга айлангунча бошидан охиригача қўллаб-қувватлайдиган комплекс тизим яратамиз, — деди давлатимиз раҳбари.

Кичик бизнес вакиллари учун яна бир қувончли янгилик. Энди “контр-кафолат” тизими жорий қилинади. Ушбу тизим гаров масаласини енгиллаштиришда қўл келади. Яъни 10 миллиард сўмгача кредит олишда тадбиркорнинг ўзига 25 фоиз гаров топиш қўли қўлади.

Кейинги йиллар тадбиркорлар учун том маънода янги имкониятлар даври бўлди. Мамлакатимиз етакчиси шахсан ўзи уларнинг масала ва тақлифларини тинглаб, қутилганидан ҳам кўпроқ ечим бермоқда. Бу сафарги учрашув ҳам ана шундай ташаббусларга бой бўлди. Жумладан, иккинчи йўналиш сифатида ҳудудларда бизнес имкониятларини кенгайтириш белгилаб олинди.

Бу борада ҳам қатор енгиллик ва янги имкониятлар эшиги очилди. Хусусан, давлат активини сотиб олишда аванс 30 фоиздан 15 фоизга туширилади. Қийматининг ярмини тўлаган тадбиркор қолган қисmini 7 йилда фоизсиз бўлиб тўлаши мумкин.

Яна бир муҳим жиҳат. Аукциондан ер олган тадбиркор яна муайян муддат вақтини сарфлаб, сотиб олган ер участкасида қурилиш учун зарур ҳужжат тайёрлаши керак эди. Энди бундай ер участкалари қурилиш учун ҳужжатлар тўплами билан “тайёр пакет” шаклида савдога қўйилади.

Банклар баландсидиги 9 триллион сўмлик 2500 та мулкни четғирмали нархда, бошланғич тўловсиз ва фоизсиз бўлиб тўлаш шарти билан сотишга рухсат берилади.

Навоий, Жиззах, Наманган, Ургут ва Ҳазорасп маҳаллиси иқтисодий зоналарининг бир қисмида “Бонд саноат зоналари” ташкил этилади. Уларда маҳаллийлаштириш, R&D,

Янги Ўзбекистонда тадбиркорлик муҳити тубдан янгиланди. Бунинг учун исталганча далил келтириш мумкин. Мухими, ана шу ўсиш ва янгиланишлар мунтазам давом этмоқда. Кечагина ишни қандай ташкил этиш, ортиқча текшириш ва тўловларни қандай четлаб ўтиш ҳақида ўйлаб, тунни тонгга улаган ишбилармонлар ҳозир хориждан сармоя киришти, фаолиятини кенгайтириш хусусида режа тузмоқда.

О'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
PREZIDENTINING TADBIRKORLAR BILAN
OSHIQ MULOQOTI
XIVA, 2026

лаборатория ва муҳандислик хизматлари ягона занжирда йўлга қўйилади.

Тадбиркорлар учун яна бир муҳим қулайлик. Энергия ва газ учун 100 фоиз олдиндан тўлов талаби ҳам қайта кўриб чиқилади. Келгусида АСКУЭ ва АСКУТ тизимига уланган, тўлов интизомига риоя қилаётган корхоналар учун аванс 15 фоиз этиб белгиланади.

Ҳаётимизга сунъий интеллект кириб келиши барча соҳада мутлоқо янги даврини бошлади. Хусусан, тадбиркорлик соҳасида ҳам сунъий интеллектдан унумли фойдаланиш тадбиркорнинг вақтини ҳам, маблағини ҳам тежашга қўмак беради. Биргина факт: унинг катта ҳажми маълумотларни тезкор таҳлил эта олиши бозорни реал вақт режимида ўрганиш, шунга муносиб ҳаракат қилишга йўл очди.

Президентимиз учинчи йўналиш сифатида “сунъий интеллект — бошқарув самарадорлиги — янги инвестициялар” экотизимини яратиш эканини кўрсатиб ўтди.

— Бугун қайси тадбиркор қўшилган қийматни кўпайтирса, сунъий интеллект ёрдамида унумдорликни оширса, таннарх бўйича изланса, эртанги бозор уники, — деди давлатимиз раҳбари.

Ушбу йўналиш мақсадида кўра, “10 минг корхона учун — сунъий интеллект ҳамкор” дастури бошланади. Унга кўра, корхоналарнинг сунъий интеллект жорий қилиш харажатининг 50 фоизи компенсация қилинади. Қолаверса, янги маҳсулот учун модель яратмоқчи бўлган тадбиркорларга суперкомпьютердан бепул фойдаланиш имкони берилади. Мазкур вазирфани бажариш учун дастурнинг биринчи босқичида камида 100 миллион доллар ажратилади.

Маҳаллий корхоналарни капитал бозорига олиб чиқиш учун акселерация дастури йўлга қўйилиб, ҳар йили 50 та йирик корхона IPOга тайёрланади.

Ҳозир жаҳон меҳнат бозорида малакали кадрларга талаб йил сайин ошиб бормоқда. Умуман, барча даврда ҳам кадрлар масаласи муҳим бўлган. Зеро, ўсиш нуқтасини айнан улар ҳал қилади. Шу каби ҳаётини заруратлар туфайли йирик инвестиция лойиҳаларида кадр тайёрлаш компоненти мажбурий бўлади. Урганчада йўлга қўйилган касбга тайёрлаш тажрибаси барча ҳудудга таътиб этилади. Шу орқали қўзланган мақсад — 1 миллион ёшни замонавий касбларга ўргатишга эришилади.

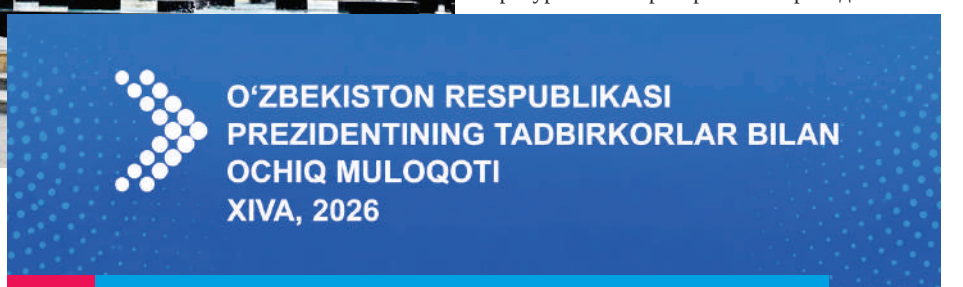
— Бугун дунёда бозор учун кураш кун сайин кучайиб борапти. Бундай вазиятда хорижга чиққан тадбиркор ҳеч қачон ўзини ёлғиз ҳис қилмаслиги керак, — деди давлатимиз раҳбари.

Асосий ва истиқболли ташқи бозорларда “экспорт элчилари” фаолияти йўлга қўйилди. Экспортда валюта тушуми муддати узайтирилиб, айрим чекловлар бекор қилинади. Чунки чеклов қанча кам бўлса, унумдорлик шунча кўпаяди. Шу орқали мамлакат ва халқ фаровонлиги мустаҳкамланади.

Президентимиз навбатдаги йўналишда айни жиҳат — бизнесга маъмурий босимни кескин камайтиришга эътибор қаратади.

— Иқтисодиётни “соя”дан чиқариш текшириш билан эмас, тадбиркорга йўл кўрсатиб, тўғри ишлашга ўргатиш орқали бўлиши керак, — деди давлатимиз раҳбари.

Тадбиркорлар учун яна бир қувончли янгилик — барча турдаги жарималар миқдори ўртача 2 баробар камайтирилади. Кичик

Хорижда талаб юқори 100 та маҳсулот рўйхати шакллантирилиб, ҳар бири бўйича бозор, тариф ва логистика ечимлари ишлаб чиқилади. Шунингдек, 2000 та корхонанинг ишлаб чиқариш жараёни ташқи бозор талабларига мослаштирилади. Уларга яна бир рағбат сифатида экспортчиларни қўллаб-қувватлашнинг ягона тизимига камида 1 миллиард доллар йўналтирилади.

Янги Ўзбекистонда тадбиркорлик муҳити тубдан янгиланди. Бунинг учун исталганча далил келтириш мумкин. Мухими, ана шу ўсиш ва янгиланишлар мунтазам давом этмоқда. Кечагина ишни қандай ташкил этиш, ортиқча текшириш ва тўловларни қандай четлаб ўтиш ҳақида ўйлаб, тунни тонгга улаган ишбилармонлар ҳозир хориждан сармоя киришти, фаолиятини кенгайтириш хусусида режа тузмоқда. Чунки яратилган муҳит шундай имкониятлар эшигини очди. Демак, ишбилармонларимиз ҳам шунга муносиб тарзда миллий маҳсулотларимиз билан жаҳон бозорида муносиб ўрин эгаллаши керак.

Тўртинчи йўналиш сифатида экспорт салоҳиятини ошириш ва миллий брендларни ташқи бозорларга олиб чиқиш кўрсатиб ўтилгани замирида ана шундай ҳаётини ҳақиқатлар бор.

Мамлакатимизда бу борада ҳам тадбиркорларга қўмак бериш йўлидан юрилмоқда. Бунинг учун янги тизим йўлга қўйилади. У ташқи бозорга чиқишининг барча босқичида комплекс хизмат кўрсатадиган тизим бўлади. Тадбиркорларга хорижий брендмейкер жалб қилиш, миллий брендини ташқи бозорда тарғиб қилиш, маркетинг ва халқаро тендерларда иштирок этиш харажатининг бир қисми қоплаб берилади.

Хорижда талаб юқори 100 та маҳсулот рўйхати шакллантирилиб, ҳар бири бўйича бозор, тариф ва логистика ечимлари ишлаб чиқилади. Шунингдек, 2000 та корхонанинг ишлаб чиқариш жараёни ташқи бозор талабларига мослаштирилади. Уларга яна бир рағбат сифатида экспортчиларни қўллаб-қувватлашнинг ягона тизимига камида 1 миллиард доллар йўналтирилади.

Мулоқот якунида иқтисодиётни янги босқичга олиб чиқиш бўйича асосий марралар белгилаб берилди.

— Биз 40 миллионли халқимиз. Одамларимиз ҳаётини янада яхшилаш учун юқори иқтисодий ўсишни сақлаб қолишимиз зарур, — деди давлатимиз раҳбари.

Жорий йил ялпи ички маҳсулот қиймати 180 миллиард, экспорт ҳажмини 40 миллиард доллардан ошириш вазифаси қўйилди.

Шунингдек, ҳар бир ҳудуднинг салоҳиятидан келиб чиқиб, янги ўсиш нуқталари белгилаб берилди. Жумладан, Тошкентда экспортга йўналтирилган бизнес, Фарғона водийсида тўлиқ занжирли саноат, Самарқанд, Бухоро ва Хоразмда туризм, креатив индустрия ва агро саноат брендларини ривожлантириш вазифаси қўйилди.

Навоий ва Тошкент вилоятида тоғ-кон, металлургия ва илмий кимё, Қашқадарё ва Сурхондарёда агро саноат ва нефть-газ кимёси, Қорақалпоғистонда “яшил” энергетика, ахборот технологиялари ва сунъий интеллект, Жиззах ва Сирдарёда автомобилсозлик, электротехника ва қурилиш материаллари ишлаб чиқариш асосий ўсиш нуқталари этиб белгиланди.

Очиқ мулоқотда Президентимиз тадбиркорларнинг таклиф ва ташаббусларини тинглади.

— Юртимизда замонавий фикрлайдиган, ўз бизнесини кенгайтириш учун янгиликка интилаётган янги авлод тадбиркорлари шаклланимоқда.

Ҳеч қачон олдинда интилишдан, ўсишдан, ривожланишдан, янгилик қилишдан тўхтаманг! Сизларнинг ортингизда доимо қўллаб-қувватлайдиган кучли давлат, ҳуқуқ ва манфаатингизни ҳимоя қиладиган қонун, ташаббус ва мақсадларингизни рўёбга чиқаришда елкадош бўлган Президент бор! — деди давлатимиз раҳбари учрашув якунида.

Президентимиз ташаббуси билан шаклланган эзгу анъанага мувофиқ, ҳар йили илгор тадбиркорлар Ватанимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирлаб келинмоқда. Бу йил ҳам ушбу анъана давом этди.

Давлатимиз раҳбарининг ўтган ҳафтадаги тегишли фармони ва фармойишига мувофиқ, мамлакатимиз тараққиёти ва экспорт салоҳиятини юксалтириш, миллий иқтисодиётнинг барқарор ўсишини таъминлаш, инвестициялар жалб қилиш, импорт ўрнини босадиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш, замонавий хизматларни кенгайтириш, янги иш ўринлари ва даромад манбаларини очиш, шунингдек, тадбиркорлик соҳасида илгор тажриба ва анъаналар мактабини яратиш, инновацион технологияларни жорий этишда намуна кўрсатаётган бир гуруҳ тадбиркорлар давлат мукофотлари ва “Фаол тадбиркор” кўрак нишонини билан тақдирланган эди.

Тадбиркорлар билан очик мулоқот доирасида мазкур мукофотларни ўз эгаларига топшириш маросими ўтказилди.

Мамлакатимиз етакчиси давлатимизнинг юксак эътирофи ва ишончига сазовор бўлган ишбилармонларни “Тадбиркорлар кўни” билан самимий табриклиди.

Қайд этилганидек, юртимиз ишбилармонлари яратилган имкониятлардан самарали фойдаланиб, ўз ташаббуси, билими ва тажрибаси билан иқтисодиётнинг турли тармоқларида салмоқли натижаларга эришмоқда.

Улар янги инвестиция лойиҳалари ҳисобига экспортбоп ва импорт ўрнини босадиган маҳсулотлар ишлаб чиқариш ҳажмини кенгайтиришга муносиб ҳисса қўшмоқда.

Асосийси, бизнес қатлами вакилларининг сайёҳаракати эвазига замонавий хизматлар қўлами кенгайиб, аҳоли учун янги иш ўринлари ва даромад манбалари очилмоқда.

Айниқса, ўз соҳасида илгор тажриба ва анъаналарни шакллантираётган, изланувчанлиги, креатив ғояси ва ташаббуслари билан бизнесга инновацион технологияларни олиб кираётган тадбиркорлар сафи кенгайиб бораётгани эътироф этилди.

Маросимда Президентимиз давлат мукофотларини тантанали топширди.

Тақдирланганлар тадбиркорлик ривожига қаратилган алоҳида эътибор, доимий қўлов ва юксак эътибор учун давлатимиз раҳбарига қаратилган муҳим лойиҳалардан.

Тарихий мулоқот, тантанали тадбирдан сўнг Президентимиз янги “Урганч — Хива” пулли автомобиль йўли билан ҳам танишди.

Мамлакатимизда замонавий йўл инфратузилмасини ривожлантириш, транспорт қатнови тезлиги ва хавфсизлигини оширишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Ўзбекистонда шаклланаётган янги йўналиш — пулли автомобиль йўл қурилиши ҳам айни мақсадларга қаратилган муҳим лойиҳалардан.

Шу йил 22 июль куни давлатимиз раҳбари иштирокида Тошкент — Самарқанд йўналишидаги пулли муқобил автомобиль йўли қурилишига тамам тоши қўйилган эди. Бу — айни йўналишдаги ишлар тизими тус олганидан далолат. Асосийси, бу каби лойиҳалар мамлакатимизнинг транспорт-логистика салоҳиятини ошириш, иқтисодий барқарорлигини таъминлашда муҳим ўрин тутди.

“Урганч — Хива” пулли автомобиль йўлидан қиёс. Биринчидан, Урганч аэропорти ва Хива шаҳри ўртасидаги мазкур янги автомобиль йўли аҳоли ва сайёҳлар учун хавфсиз, тезкор ва қулай ҳаракатланиш имкониятини тақдим этади.

Иккинчидан, одатий йўл орқали Урганчдан Хивага етиб боришга 45-50 дақиқа сарфланса, янги тўрт тасмали магистралда бу вақт 15-17 дақиқача қисқаради. Лойиҳа доирасида 35 километр равои автомобил йўли, 1 та ер ости туннели, 8 та йўл ўтказиги, 15 та кўприк ва 106 та сув ўтказиш иншооти барпо этилгани ана шундай қулайлик яратди.

Учинчидан, йўл суткасида 30 мингдан ортиқ транспорт воситасини ўтказиш қувватига эга. Бу жиҳат аввалги йўлдаги босимни камайтириш, тирбандликни қисқартиришга хизмат қилади.

Ушбу йўналишнинг шу каби қўллаб-қувватловчи бос, жорий йил 5 август куни қабул қилинган янги таҳрирдagi “Автомобиль йўллари тўғрисида”ги қонунда пулли автомобиль йўллариини ташкил этишининг ҳуқуқий асослари белгиланди. Бунда ҳайдовчилар учун муқобил бепул йўл мавжуд бўлиши асосий шарт ҳисобланади.

“Урганч — Хива” пулли автомобиль йўлидан транспорт оқими ва тўловларини бошқариш сунъий интеллектга асосланган рақамли тизимлар орқали амалга оширилади. Енгил машина ва юк автомобиллари, шунингдек, автобуслардан тўлов транспорт воситасини тўхтамаган ҳолда электрон шаклда ундирилади. Бу қулайлик йўлнинг кириш қисмида тўлов учун навбат ҳосил бўлиши, натижада тирбандлик юзага келишининг олдини олади.

Йўл бўйида халқаро стандартларга мос хизмат кўрсатиш ва сервис объектларини ташкил этиш ҳам кўзда тутилган.

Йўл қопламасининг юқори қатламида иссиқ иқлимга чидамли махсус модификацияланган битум аралашмасидан фойдаланилган. Қопламанинг умумий қалинлиги 87 сантиметр ташкил этади.

Шу билан Президентимизнинг Хоразм вилоятига ташрифи якунланди.

Боборавшан ҒОЗИДДИНОВ, Авазбек ХУДОЙҚУЛОВ, “Янги Ўзбекистон” мухбирлари

Муносабат

ЗАМОНАВИЙ МЕДИА МАҲСУЛОТЛАР ЯРАТАМИЗ

АҲОЛИ ХОНАДОНЛАРИ БИЛАН ҲАМКОРЛИКНИ ЙЎЛГА ҚЎЙГАНМИЗ

Давлатимиз раҳбарининг тадбиркорлар билан VI очик мулоқотида илгари сурилган ташаббуслар бизга янги лойиҳалар ва катта марралар сари интилиш учун куч берди. Айниқса, замонавий технологияларни жорий этиш, янги иш ўринлари яратиш ва миллий маҳсулотларни халқаро бозорларга олиб чиқишга қаратилаётган эътибор биз учун катта рағбатдир.

Мен раҳбарлик қилаётган “United Soft” МЧЖ анимацион фильмлар, рақамли контент ва компьютер графикаси яратиш билан шуғулланади. Бугунги кунда компаниямиз томонидан йўлга қўйилган “Бек ва Лола” анимацион лойиҳаси болажонларимизга манзур бўлмоқда. Шу билан бирга, компаниямиз хорижий кинофильмлар учун махсус эффектлар ва компьютер графикаси яратиш хизматларини ҳам экспорт қилмоқда.

Албатта, бугунги рақобат муҳитида яхши ғоя ва кучли жамоанинг ўзи етарли эмас. Замонавий технологиялар, юқори ҳисоблаш қувватлари ва сунъий интеллект имкониятларидан самарали фойдаланиш тобора муҳим аҳамият касб этмоқда. Биз бунинг ўз фаолиятини ҳар кунги ҳис қиламиз. Ҳозирги кунда сунъий интеллект технологияларидан фойдаланиш учун хорижий он-лайн платформалардан хизмат сотиб оламиз ва бунинг учун валютада тўлов қиламиз. Табиийки, бу компания харажатларига таъсир қилмоқда ва маблағнинг маълум қисми хорижга чиқиб

Боборавшан ҒАНИЕВ, “United Soft” МЧЖ раҳбари, “Дўстлик” ордени соҳиб

кетаяпти. Шу нуқтаи назардан, Рақамли ҳукумат лойиҳаларини бошқариш марказида биринчи суперкомпьютер кластерининг ишга туширилгани ва келгуси йилда унинг қувватини уч карра ошириш режалаштирилаётгани бизнинг компания учун жуда катта янгилик бўлди. Агар ушбу имкониятлар тўлиқ ишга тушса, биз нафақат хорижий технологиялардан фойдаланиш имкониятига эга бўламиз, балки ўзимизда янги технологиялар ва маҳсулотлар яратиш учун ҳам зарур шароит пайдо бўлади.

Айниқса, “10 минг корхона учун — сунъий интеллект ҳамкор” дастурининг йўлга қўйилиши, корхоналарга сунъий интеллект жорий қилиш харажатларининг 50 фоизини компенсация қилиш, янги маҳсулотлар учун сунъий

интеллект моделларини яратишда суперкомпьютердан бепул фойдаланиш имконияти берилиши инновацион бизнес вакиллари учун катта қўллаб-қувватловдир. Илмий тадқиқот харажатларининг бюджетдан қопланиши, тадбиркорлар фойдаланиши учун тайёр сунъий интеллект дастурларининг очик платформага жойлаштирилиши ва дастурининг биринчи босқичига камида 100 миллион доллар ажратирилиши эса бу йўналишда катта мақсадлар қўйилаётганини кўрсатади. Шунингдек, биз хориждан сотиб олаётган хизматларни эртага ўзимиз яратишимиз, хорижий платформаларга тўлаётган маблағларимизни эса ўзимизда қолдиришимиз мумкин. Энг муҳими, келажакда хорижликлар ҳам бизнинг хизматларимиздан фойдаланади, Ўзбекистонда яратилган технология ва рақамли маҳсулотлар экспорт қилинади.

Мулоқотда илгари сурилган бундай ташаббуслар тадбиркорликни ривожлантириш учун кенг имкониятлар очмоқда. Бу шароитлар жамоамизни кенгайтириш, малакали мутахассисларни иш билан таъминлаш, ёшларни замонавий касбларга жалб этиш, рақобатбардosh маҳсулотлар яратиш ва экспорт салоҳиятимизни оширишимизга катта туртки беради. Биз яқин келажакда миллий анимация ва компьютер графикаси соҳасида замонавий маҳсулотлар яратиш, ўз мутахассисларимиз меҳнатини халқаро бозорларда кенг намойиш этишни мақсад қилганмиз. Бизга билдирилаётган ишонч эса амалий натижалар, қўшимча иш ўринлари, экспорт шартномалари ва энг муҳими, Ўзбекистон номи билан боғлиқ рақобатбардosh маҳсулотлар билан оқлашимиз керак.

Эътиборнинг катта-кичиги бўлмайди, аммо “Фидокорона хизматлари учун” ордени бир тадбиркорга берилган жуда катта ишонч ва юксак эътироф рамзидир. Давлатимиз раҳбарининг фармони билан шундай мукофот қўқимига тақилганида, албатта, фахр туйдими. Бу нафақат менга, балки биз билан бирга фидокорона меҳнат қилаётган жамоамизга берилган мукофотдир. Бугун биз эришаётган ютуқлар ортида хоразмлик чорвадорлар, фермерларнинг ҳам меҳнати катта.

Фаолиятимиз сут маҳсулотлари ишлаб чиқаришга ихтисослашгани боис, хомашёни олишда бевосита катта-кичик фермер хўжаликлари, аҳоли хонадонлари билан ишлаймиз. Йигирма беш йилдан буюн шу йўналишда фаолият юритяпмиз. Бугун “Tillo domo” корхонасида 7000 қаймоқ, творт, қатиқ, кефир каби 70 дан ортиқ турдаги сут маҳсулотлари ишлаб чиқаришмоқда. Хомашё ҳар кун 100 дан зиёд фермер хўжалиги ва аҳолидан сотиб олинади. Юртимизда илк бор аҳоли хонадонларидан сут йиғиш тажрибасини йўлга қўйдик.

Умарбек ШАРИПОВ, “Tillo domo” хусусий корхонаси раҳбари, “Фидокорона хизматлари учун” ордени соҳиб

Вилоят бўйича кунига 5000 дан ортиқ, йил давомида эса 25 мингдан зиёд хонадондан сут қабул қилиб оламиз. Сут хомашёси ойларда совитилиб, ишлаб чиқаришга олиб келинади. Бу ҳам чорвачилик билан шуғулланаётган аҳоли учун барқарор сотув бозорини яратмоқда.

Давлатимиз раҳбарининг тадбиркорлар билан олтинчи очик мулоқоти айнан Хоразм вилоятида бўлиб ўтаётгани ҳам бизни қувонтиради. Учрашувда тадбиркорларга янги имтиёзлар берилиши ҳақида гапирилганида, уларнинг салмоғи аввалгиларидан ҳам катта эканига гувоҳ бўлдик. Жуда кўп

янгиликлар айтилди. Албатта, ҳар бири фақат ва фақат тадбиркорларнинг ривожланиши, фаолиятини кенгайтиришга хизмат қилади.

Давлатимиз раҳбарининг Хоразмга ташрифи биз учун икки қарра қувончли бўлди. Боиси, Президентимиз Урганч туманидаги “Tillo domo” корхонасининг янги ишлаб чиқариш мажмуасида бўлиб, сутни қайта ишлаш ва тайёр маҳсулот ишлаб чиқариш жараёни билан танишди.

Биз нафақат Ўзбекистон, балки бутун дунёда энг юқори технологияли ишлаб чиқариш талабларига жавоб берадиган қувватни ишга туширдик. Бу вилоятда чорвачиликни ихтисослаштириш ва сутни саноат усулида қайта ишлашни кенгайтиришга қаратилган йирик лойиҳалардан. У тўлиқ ишга тушган, сут маҳсулотларини қўшни давлатларга ҳам экспорт қилиш имконияти яратилади. Булар ўз-ўзидан бўладиган иш эмас. Ҳар бирининг ортида қулай ишбилармонлик муҳити, қатор имтиёз ва қўллаб-қувватлов турибди.

Бугун корхонанинг умумий қиймати 11 миллион доллар бўлиб, йилга қарий 100 миллиард сўмлик маҳсулот ишлаб чиқариш қувватига эга. Корхона Болгариядан келтирилган замонавий технология ва ускуналар билан жиҳозланган. Айни пайтда 120 ишчи меҳнат қилади. Келгусида яна 100 та янги иш ўрни очиб, маҳсулот турларини кўпайтирамиз.

Мамлакатимизда тадбиркорларга яратилган шароит, берилаётган имкониятлар бугун бизни олдимизга катта мақсадлар қўйиб, фақат олға ҳаракат қилишга ундайпти.

Биринчи давр: 1991-2016 йиллар — миллий давлат пойдеворини қуриш, суверенитет асосларини шакллантириш ва дастлабки тараққиёт йўлини белгилаб олиш босқичи бўлди.

Ўзбекистонда амалга оширилган барча ўзгаришларнинг дебочаси ва ислохотларнинг бош манбаи — 1992 йил 8 декабрда қабул қилинган мустақил Ўзбекистон Конституцияси ҳисобланади. Асосий қонун давлат қурилишининг учта муҳим устунини, яъни ҳокимиятлар бўлиниши, инсон ҳуқуқлари устуворлиги ҳамда хусусий мулк дахлсизлигини белгилаб берди. Мамлакатдаги кейинги барча ислохотлар айнан мана шу учта тамойилни амалиётга таъбиқ этишга йўналтирилди.

Умуман, 1991-2016 йиллар Ўзбекистоннинг суверен ҳуқуқий пойдеворини яратилган давр бўлди. Бу жараён Конституция қабул қилиниши билан бошланиб, ундаги тамойиллар асосида аввал иқтисодий муносабатлар, сўнгра суд-ҳуқуқ соҳаси такомиллаштирилди. Бу давр собиқ тузум сарқитларидан воз кечиб, демократик давлат ва бозор иқтисодиётининг дастлабки ҳуқуқий асосларини шакллантириб берди.

Иккинчи давр: 2016 йилдан то ҳозиргача бўлган босқич эса ўтмиш хатоларидан тўғри хулоса чиқарган ҳолда, шаффофлик, чуқур ижтимоий-иқтисодий ислохотлар, ташқи сиёсатда “янги ишонч муҳити” ҳамда халқ ва давлатнинг ҳақиқий ҳамжиҳатлиги йўлга қўйилган янги юксалиш даври сифатида тарихга кирди.

2016 йилдан кейин давлатимизни 2017-2021 йилларда ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегияси, 2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг Тараққиёт стратегияси ҳамда 2023 йилда “Ўзбекистон — 2030” стратегияси, қолверса, 2026 йилда “Мақсад — ҳаракат — натижа” занжирига асосланган янги тахрирдаги “Ўзбекистон — 2030” стратегияси шакллантирилди.

Ўзбекистон ўз мустақиллигининг 35 йилли давомида жуда мураккаб, аммо муваффақиятли тарихий йўлни босиб ўтди. Давлатимиз мустақиллигининг чорак асрдан зиёда даврини таҳлил қилар эканмиз, мамлакатнинг ҳар бир соҳада ўзига хос ривожланиш йўлини қўришимиз мумкин. Бу ривожланишнинг бош пойдевори — 1992 йил 8 декабрда қабул қилиниб, 2023 йилда янги тахрирда тасдиқланиб, Ўзбекистонни “Ижтимоий, ҳуқуқий ва дунёвий давлат” сифатида қафолатлаган ва “инсон қадрли” тамойиллини олий даражага кўтарган асосий қонунимиз бўлди.

2023 йилда бўлиб ўтган умумхалқ референдуми шунчаки асосий қонуннинг қабул қилиниши эмас, балки ушбу жараён Ўзбекистон халқининг сиёсий етуқлиги ва фуқаровий ҳамжиҳатлигининг намоён этди. Бевоcита халқимизнинг хоҳиш-иродаси билан қабул қилинган янги тахрирдаги Конституциямизни ҳақли равишда мустақил давлатчиликнинг таянч устуни ва миллий тараққиётимизнинг ҳуқуқий қафолати деб аташимиз мумкин.

Конституцияни янгилаш ғояси илк бор Президентимиз томонидан 2021 йилнинг 6 ноябрда — лавозимга киришмиш маросимидаги нутқда расман илгари сурилди.

Нуқтаи назар

“Адолат бўлмаган жойда давлат ҳам бўлмайди”, дейди антик давр алломаларидан бири. Бугун давлат бошқарувида адолатни таъминлаш суд тизимини такомиллаштиришдан бошланади. Шу боис, мамлакатимиз етакчиси кейинги йилларда ушбу соҳани тубдан ўзгартириб, суд тизимини рақамлаштириш ва фаолиятида шаффофлик, очик-ошкораликни таъминлаш орқали адолат тамойилларини мустаҳкамлаб келмоқда.

Ўзбекистонда 2020 йилда камбағаллик даражаси 23 фойзни ташкил этган бўлса, бу кўрсаткич йиллар давомида юқорида таъкидланган тизимли ислохотлар орқали 11 фойзга ва ундан ҳам пастроқ фойзга туширилди.

Ягона Ватан, ягона халқ бўлиб, янги ҳаёт ва келажак яратамиз!

ХАЛҚ ВА ДАВЛАТ БИРЛИГИ

ЁХУД ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЮКСАЛИШ ДАВРИ

Давлатимиз раҳбари Тараққиёт стратегияси марказида бевоcита инсон, унинг қадр-қиммати, ҳуқуқ ва эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини таъминлаб туришини, шунингдек, бундан буён “давлат — жамият — инсон” деган эски қонидани тубдан ўзгартириб, “инсон — жамият — давлат” деган янги тамойилни Конституция ва қонунларда, қундалик ҳаётда мустаҳкам белгилаб қўиш зарурлигини таъкидлади.

2022 йил 20 июнь кунли Президентимиз Конституциявий комиссия аъзолари билан бўлиб ўтган учрашувда ҳам ислохотларнинг тўртта асосий йўналишини белгилаб берди. Инсон қадр-қиммати ва ҳуқуқларини олий қадрият даражасига кўтариш, “ижтимоий давлат” тамойиллини мустаҳкамлаш, эркин фуқаролик жамиятини ривожлантириш ва халқпарвар давлат бошқарувини шакллантириш шулар жумласидандир. Шу муносабат билан инсон салоҳиятини рўёбга чиқариш ва муносиб ҳаёт шароитини яратиш мақсадида “Ўзбекистон — ижтимоий давлат” ғоясини Конституцияда қатъий белгилашни тақлиф этди.

Президентимизнинг лойиҳани кабинетларда эмас, бевоcита халқ билан бамаслаҳат ёзиш ҳақидаги талаби натижасида аҳолидан 220 мингдан ортиқ тақлифлар тушди ва “Янгиланаётган Конституциямизнинг чинакам муаллифи бу — халқимиздир” деган ғоя амалда ўз исботини топди. Шу тариқа кенг умумхалқ муҳокамаларидан сўнг 2023 йилнинг 30 апрелида бўлиб ўтган референдумда янги тахрирдаги Конституция қабул қилинди.

Бу билан, биринчидан, аввалги йилларда яратилган ҳуқуқий база эндиликда қозғодан амалиётга қўчиб, иқтисодиёт ва ижтимоий соҳалар сезиларли даражада янги босқичга кўтарилди. Конституция ва қонунларда белгилаган хусусий мулк дахлсизлигини реал ҳаётда таъминлаш, тадбиркорлик фаолиятига давлатнинг асосиз аралашувларини кескин чеклаш ҳамда инвесторларни ҳимоя қилуви янги институтлар, хусусан, Бизнес-омбудсманнинг жорий этилиши эркин бозор муносабатларига кенг йўл очди.

Маълумки, 2016 йилгача бўлган даврда “камбағаллик” деган атама расмий доираларда деярли тилга олинмас ва умуман, бу муаммонинг борлиги аширилди. Халқ ва давлат бирлигининг мисоли сифатида давлат ўз тасосини тан олишини ўрганди, бу муаммога тик қараб, унга қарши кураш йўллариини излади ва асосийси, бунга эришмоқда ҳам.

Жаҳон банкнинг Ўзбекистон бўйича ҳисоботларида шундай қайд этилдики, “мамлакатда камбағалликни қисқартириш учун ташкил этилган ноёб ўзбек модели — “Маҳаллабай” ишлаш тизими қутилганидан кўра самаралироқ ва тезроқ натижа берди деб юқори баҳоласак бўлади. Бундан ташқари, Ўзбекистонда 2020 йилда камбағаллик даражаси 23 фойзни ташкил этган бўлса, бу кўрсаткич йиллар давомида юқорида таъкидланган тизимли ислохотлар орқали 11 фойзга ва ундан ҳам пастроқ фойзга туширилди.

Шу билан бирга, 2017 йилдаги валюта бозорининг либераллаштирилиши натижасида иқтисодиётдаги “қора бозор” деган тушунча қадар барҳам берилди. Иқтисодий жиянотлар бўйича жазоларнинг енгиллаштирилиши, тадбиркорларга етказилган зарарини қоплаш шартли билан қамоқ жазосини қўлламаслик амалиётининг кенгайиши натижасида эса давлат ва бизнес вакиллари ўртасидаги ўзаро ишонч янада мустаҳкамланди деб айта оламиз. Шунингдек, Миллий статистика агентлиги маълумотларига кўра, Ўзбекистон пандемия ва ташқи сиёсий инқирозларга

қарамай, 5-6 фойзлиқ ўсишни сақлаб қолди. Сўнгги йилларда янада тез суръатларда ўсишни қайд этмоқда”.

Иккинчидан, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини олий қадрият даражасига кўтарган ҳуқуқий тизим илм-фан, инновация ва таълимга таянган янги тараққиёт босқичига йўл очди. Давлатнинг инсон ҳуқуқларини кучайтириши жамиятда эркин фикрловчи

ва келажакка ишонч билан қарайдиган янги авлодни шакллантиришга хизмат қилди. Бунинг ортидан давлатимизнинг таълим соҳасидаги ислохотлари ўз натижасини аста-секин кўрсатмоқда.

Хусусан, мактаб ва олий таълимда эришилган ютуқларнинг энг муҳим ҳуқуқий ва ижтимоий сабабларидан бири юртимизда болалар меҳнати ва тизимли мажбурий меҳнатга тўлиқ барҳам берилгани бўлди. Ўқитувчи ва ўқувчиларнинг далага пахта тергани эмас, балки аудиторияга бевоcита таълим ва илм-фанга қайтиши таълим сифатининг ўсишига тўғридан тўғри таъсир кўрсатди.

Бу тарихий бурилишнинг яққол исботини қуйидаги статистик кўрсаткичлар мисолида ҳам кўришимиз мумкин.

Масалан, мактабгача таълим қамровини оладиган бўлсак, 2017 йилгача бўлган даврда қамров даражаси 27,7 фойзни ташкил этган бўлса, бугунга келиб давлат ва хусусий сектор шериклигида бу кўрсаткич 74 фойздан ошган.

Мактаб таълимида инфратузилмани кенгайтириш ва таълим мазмунини халқаро стандартларга тенглаштириш каби асосий

лим олаётган талабалар сони 2021-2022 ўқув йилидаги 808,4 минг нафардан сўнгги ўқув йили (2025-2026 йиллар) бошида 1 миллион 535 мингга етиб, қисқа давр ичида деярли икки бараварга кўпайди.

Ўзбекистондаги бу ислохотлар натижасида фақат ички қамровда юксалиш бўлибгина қолмай, балки халқаро рейтингларда ҳам юқори ўринлар қайд этилди.

Жумладан, нуфузли “QS World University Rankings by Subject 2026” натижаларига кўра, Ўзбекистоннинг 7 та олий таълим муассасаси дунёнинг энг кучли TOP-1000 университетлари рўйхатидан жой олди. Хусусан, Тошкент давлат техника университети (ТошДТТУ) “нефт ва газ муҳандислиги” йўналиши бўйича дунёда TOP-101-200 ўринлар гуруҳига кирди.

Шунингдек, “The Impact Rankings 2026” да, Буюк Британиянинг “Times Higher Education” агентлиги томонидан эълон қилинган рейтингда Ўзбекистоннинг 24 та университети жаҳоннинг TOP-1000 талигидан жой олди. Бу кўрсаткич билан Ўзбекистон Марказий Осиё ва Кавказ минтақасида мутлақ етакчига айланди.

Таълим ислохотларининг амалий самараси ёшларимизнинг халқаро майдондаги ютуқларида ҳам яққол намоён бўлмоқда. Хусусан, 2025 йилда ўқувчиларимиз халқаро олимпиадаларда жами 210 та медал, жумладан, 40 та олтин, 78 та кумуш ва 92 та бронза билан мамлакат тарихида мутлақ рекорд ўрнатган бўлса, 2026 йили Колумбиядаги нуфузли физика олимпиадасида яна 5 та мукофотни қўлга киритди.

Учинчидан, янги Ўзбекистоннинг жаҳон майдонидидаги шон-шухрати ва қудрати бугун спортдаги тарихий зафарларимизда ҳам ўзининг эркин ифодасини топмоқда. Давлатимизни жаҳонга танитувчи қудратли восита бўлган спорт соҳасидаги изчил ислохотлар ҳамда кучли иқтисодий-маънавий қўллаб-қувватлашларга спортчиларимиз халқаро аренадаги ўзининг қатор рекордлари ва тарихий зафарлари билан муносиб жавоб бермоқда.

Халқаро Олимпия қўмитасининг расмий яқуний жадрвалига кўра, 2024 йилги Париж ёзи Олимпия ўйинларида Ўзбекистон тарихий натижасига қайд этди, 8 та олтин, 2 та кумуш ва 3 та бронза медални қўлга киритди.

Натижада Ўзбекистон умумжаҳон рейтингда 13-ўрин, Осиёда кучли тўртталик, МДХ давлатлари орасида 1-ўрин, Марказий Осиёда ҳам биринчи ўридан жой олди.

Шунингдек, 2025 йил футбол бўйича Ўзбекистон миллий терма жамоаси “FIFA” Жаҳон чемпионатида йўлланма олгани ва жорий йил Шимолий Америка давлатларида ўтказилган мундиалда иштирок этгани бу Ўзбекистоннинг мустақиллик даврида футболдаги энг катта ютуғи бўлди. Ўзбекистон бу ютуғи билан Марказий Осиёдан Жаҳон чемпионатида чиққан биринчи мустақил давлатга айланди.

Бу тарихий онларни фақат спортчиларнинг кучи эмас, балки бутун жамиятимизнинг умуммиллий ғалабаси дейиш ўриналидир. Зеро, қайси ҳудуддан бўлишидан қатъи назар, барча ягона Ўзбекистон номи билан ҳамоҳанг бўлди ва Ватан байроғини юксалтириш мақсадида барча бир жамоага бирлашди.

Шу билан бирга, 2022 йил Ҳиндистоннинг Чиннай шаҳрида ўтказилган 44-Бутунжаҳон шахмат олимпиадасида Ўзбекистон эркаклар терма жамоаси чемпиониликни қўлга киритди. Нодирбек Абдусаторов, Жавоҳир Синдоров каби ёш гротмейстерларимиз ўзларининг улкан натижалари орқали интеллектуал салоҳияти тенгсиз эканини намоён этди.

Тўртинчидан, турли синовли даврларда халқимиз ўзининг бирдамлигини кўрсатганини алоҳида эътироф этиш жоиз. Жумладан, 2020 йилда бутун дунё сингари Ўзбекистон ҳам коронавирус пандемияси билан юзлашиб, катта инқирозли ҳолатларни бошдан кечирди. Бундай оғир вазиятда турли қийинчиликларга қарамай қисқа вақт ичида махсус шифохоналар қурилди, “Саховат ва кўмак”, 1197 қисқа рақамли қўнғироқ марказлари ва Волонтерлик платформалари, “Миллий таомлар қарвони”, “Рухий бирдамлик”, “Маҳаллий саноятнинг тезкор сафарбарлиги” каби умуммиллий ҳаракатлар орқали эҳтиёжманд оилалар қўллаб-қувватланди, минглаб шифокорлар ва қўнғилчилик жамоалари тузилиб, ўз ҳаётини ҳафд остига қўйиб халқ учун бирлашди. Бундай ҳаракатларни мустақиллик йилларида шаклланган демократик ва ҳуқуқий жамиятнинг энг олий натижаси бўлиши фуқаролик бирдамлиги дея эътироф этиш мумкин.

Хулоса ўрнида шунли таъкидлаш жоизки, айнан инсон қадрининг олий қадрият даражасига кўтарилиши, жамиятнинг мажбурий меҳнатдан озод қилиниши, одил судлов ҳамда Омбудсман институтлари орқали халқнинг ҳуқуқий ҳимояси кучайтирилиши очик ва эркин муҳитни шакллантирди. Юқорида тилга олинган илм-фан, таълим ва спортдаги тарихий зафарлар ана шу ҳуқуқий ва стратегик йўлнинг амалий натижасидир ҳамда бу ютуқлар бутунги кунда янгиланган “Ўзбекистон — 2030” стратегияси доирасида белгилаган янада улкан марралар учун мустаҳкам замин бўлади.

Бу улкан ва тарихий ютуқлар фақат давлат ёки халқнинг бир томонлама ҳаракати эмас, балки икки томоннинг ҳамжиҳатлигидаги ҳаракатлари маҳсулидир. Чунки юқорида таъкидланган ҳар бир соҳа ва улардаги ютуқларда давлатнинг ҳам, халқнинг ҳам ўзига яраша катта ўрни ва меҳнатли борлиги яққол кўриниб туради. Умуман, ҳозирда эришилаётган барча ютуқ ва натижалар ўзаро ишонч ва ҳамжиҳатлик самарасидир ва бу янада мустаҳкамланиб бормоқда.

Шу ўринда буюк бобомиз Амир Темурнинг қуйидаги ҳикмати ёдга тушади: “Бошсиз мамлакат жонсиз тангага ўхшайди. Бечон танининг аҳроли вайроналикка яқиндир”.

Тарих ва бугунги кун кўрсатиб турибдики, юртнинг фаровонлиги адолатли ва халқпарвар йўлбошчида бевоcита боғлиқ. Чиндан ҳам бугун давлатимиз раҳбари олиб бораётган оқилона сиёсат, тинимсиз заҳмат ва Ватан равнақи йўлидаги тизимли ислохотлар туфайли жамиятимиз ҳур, маҳалларимиз осийишга, мамлакатимиз тинч ва обод. Бу эса мустақиллигимизнинг энг олий неъматидир.

**Шерзод ЗОКИРОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти ҳузуридаги
Қонунчилик ва ҳуқуқий сиёсат
институтини бош илмий ходими,
Севара МИРАЛИЕВА,
институт таянч докторанти**

“ОДИЛ СУДЛОВ – 2030” СТРАТЕГИЯСИ

ИНСОН ҚАДРИНИ УЛУҒЛАЙДИ

5 та ҳудудлараро суд ташкил этилади. Бу бир суднинг ўз қарорларини чек қўйида қўриб чиқиши амалиётига ўз қайта. Шунингдек, марказдан олис ҳудудларда яшовчи фуқароларнинг адолат излаб пойтахтга келиб, ортиқча маблағи ва вақтини сарфлашининг олдини олишда жуда муҳим.

“Кўча-кўйда, майда безориликдан жабр кўрдим, фирибгарларга ишониб пулимни ололмаппман” ёки “фалон пулга сотиб олган маиший техникам носоз чиқди”, дея нолиганларни кўп учратамиз. Уларнинг аксариятидан нега судга мурожаат қилмаганини сўраганимизда “Шаҳарга қатнашнинг ўзи бўладими? Бунинг устига ариза беришдаги қоғозбозлик ундан ҳам қимматга тушади”, деб жавоб беради.

— Стратегиядаги вазифалар ижроси одил судловни аҳолига янада яқинлаштиради ҳамда фуқароларнинг мурожаат қилишини осонлаштириб, ишларнинг ўз вақтида самарали кўриб чиқишини таъминлайди, — дейди Фуқаролик ишлари бўйича Мирзо Улугбек туманларо суди судьяси Феруза Жўраева. — Унга кўра, қундалик ҳаётимиз муаммоларни ҳал этувчи, одамларнинг иши кўпроқ тушадиган судлар фуқаролик ишлари бўйича судлар эканини инобатга олиб, уларни халққа яқинлаштириш мақсадида 2030 йилга

“Рақамли суд” концепцияси барча судларда тўлақонли ишга туширилиб, суд мажлисларининг 100 фойзини аудиоёзув орқали қайд этиш ва Олий суд ахборот тизимлари фойдаланувчиларининг сонини камида 5 баравар ошириш ҳам режалаштирилмоқда.

қадар заруратга қараб, қарийб барча туман ва шаҳарда фуқаролик судлари фаолияти босқичма-босқич йўлга қўйилади. Барча судлар

да ахборот олиш, мурожаат қилиш ва рақамли хизматлардан фойдаланиш “ягона дарча” тамойили асосида таъминланади.

Яна бир қулайлик шуки, судга берилган ариза бошқа судга тегишли бўлса, фуқарога қайтарилмайди. Суднинг ўзи уни тегишли идорага юборади. Аризада жузъий камчилик аниқланган тақдирда суд уни бартараф этишда фуқарога фаол кўмаклашади. My.sud.uz портали ва мобил иловаси такомиллаштирилиши, мурожаатчиларнинг эшикма-эшик юришининг олдини олиб, электрон шаклда мурожаат бериш имкониятини кенгайтиради.

“Рақамли суд” концепцияси барча судларда тўлақонли ишга туширилиб, суд мажлисларининг 100 фойзини аудиоёзув орқали қайд этиш ва Олий суд ахборот тизимлари фойдаланувчиларининг сонини камида 5 баравар ошириш ҳам режалаштирилмоқда.

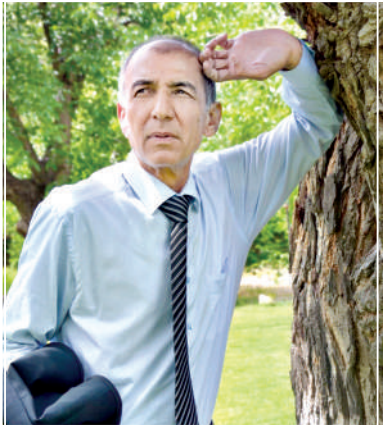
Соҳадаги янгиланувчан яна бири суд аппарати ходимлари учун махсус хизмат кийинининг жорий этилишидир. Бу фуқароларга суд ходимларини осон таниб олиш, суд жараёнларида жамоатчилик назоратини ўрнатиш, ходимларнинг касбий масъулиятини кучайтиришга хизмат қилади.

Хужжат ижроси билан янги Ўзбекистонда инсон қадрини улуғлаиб, фуқароларнинг суд тизими орқали ҳуқуқлари, эркинликлари ва қонуний манфаатлари таъминланишига эришилади. Соҳибқирон Амир Темур “Темур тузуклари” асарининг айни шу масалага бағишланган олтинчи тузугида айтганидек, адолат ва инсоф билан инсонлар розилигига эришилади. Ушбу ислохотларнинг замирида ҳам аҳолини рози қилиш, эркин ва фаровон ҳаётни таъминлаш мақсади турибди.

**Санжар ЭШМУРОВОВ,
“Янги Ўзбекистон” мухбири**

Ушбу “Сўзбоши”нинг сарлавҳаси аввал бошда “Сўз айтиш саодати” тарзида қўйилган эди. Дарҳақиқат, бу кўҳна ва янги оқунда, кўкламда бойчечак ва кўзигулларнинг илдиз ёриши самовотга қадар — юлдузларгача етиб борса-ю, “глобаллашув” замонидаги заминдошларинг буни илғамаса, қизиқ экан. “Илдиз” билан “юлдуз”нинг эгизак келишини қаранг. Сўз айтиш қабоҳат бўлган замонлар ҳам кечди. Сўз жароҳат олган, Сўз жасоратга айланган йилларимиз бор. Мен сўзлар уммонида қолиб кетдим. Сўз тўфонида деса ҳам бўлмай.

Дунёни сув босган десам, йўқ-йўқ, сўз босиб ётган экан.

Сирожиiddин САЙИД,
Ўзбекистон халқ шоири

Туркий тилли давлатлар орасида илк бор рўёбга чиқарилган ушбу қутилмаган йирик лойиҳа она юртимизда маърифат ва адабиётга кўрсатилаётган улкан ғамхўрликнинг, халқимизнинг қардош халқлар ва уларнинг сўз санъатига нисбатан юксак ҳурмат-эҳтиромининг чинакам амалий рамзига айланди...

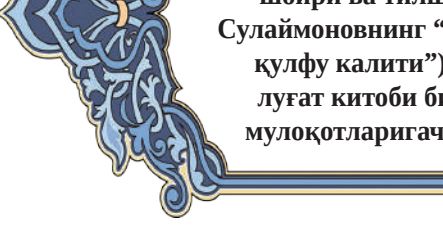
Буни қарангки, мазкур адабий ва энди-да, емирилмас абадий обиданинг “100 жилдлик” деган ёзуви замирида тарихий бир сир яширингандай. Унинг бунёдга келмоғи учун юз йиллардан ҳам кўпроқ ҳукмонлик қилган мустабид тўзумлару не-не ёлгон таълимотлар барбод бўлмоғи шарт ва зарур экан.

Мустақиллик шамлари пирпираб, истиқлол омборларида уч кунлик бутдойимиз қолган оғир синовили кунларни ҳам бошдан ўтказишга тўғри келди. Ранжу аламлар, ўқинчлару ўтинчлар ҳам кўп бўлди. Ўй ва хаёлларда, онг ва тафаккуримизда қандайдир ишонсизлик, ноумидлик ва тушунлиқ аста давом этаётгандай эди гўё...

Ва қутилмаган бу даъват, порлоқ ва мунаввар бу ғоя: 100 жилдлик “Туркий адабиёт дурдоналари”. Тарихда бўлмаган гап.

Гўё барча қавмларимиз — тилдошлару дилдошларимиз ҳам порлоқ шу лаҳзаларни эси йиллар “ымқ” этмай қутиб ўтиргандай. Истибод билан Истиқлол жимлик бўйича ҳам зимдан куч синаяётгандай бўлиб кўринган бир ҳолатда ҳақиқатан мўъжиза рўй берди. Давлатимиз раҳбари, ҳа, айнан бизнинг Президентимиз томонидан оламшумул адабий ғоянинг

“Сўз латофати”ни аста варақласангиз, азиз устозимиз ўзининг яқин дўсти, қозоқ халқининг яна бир атоқли шоири ва тилшунос адиби Ўлжас Сулаймоновнинг “Код слова” (“Сўзинг қулфу қалити”) асарини “1001 сўз” лугат китоби билан қилган қизиқ мулоқотларигача завқ бағишлайди.

оламшумул минбардан туриб баралла ўртага ташланиши, аввалига анжуманининг бевосита иштирокчилари бўлиб ўтирган “манаман” деган давлатларнинг йўлбошчиларини ҳайратда қолдиргандай бўлди.

Кўзланган ният, мақсад ва муддоа қалб-қалбларига етиб боргач, умид ва армонларимиз аён бўлган эса англашилмовчилик онлари тез тугаб, олқш ва қарсақлар янграган эди. Мухташам давра аҳлининг — арбоблару аъёнларнинг юз ва қиёфаларида шундай бир эътироф ва ҳулоса мужассам эди гўё: “Қаранг-а, шунча йиллар индамай юрган эканмизда-а? Китоб билан ҳам, адабиёт билан ҳам олқш олса бўлар эканда-а?..”

Ўша кунлардан бошлаб, айнан ўша нурли онлардан бўён китоб ва китобхонлик бизнинг Президентимиз тимсолида дунё минбарига чиқди.

Давлат раҳбарлари бир-бирларига китоб тўхфа қиладиган бўлди. Йўлбошчимиз шарофати билан бу эзу амал умуммиллий ҳодисадан умумбашарий, давлатлараро юксак инсоний аънангага айланиб қолди.

Кейинги халқаро учрашувга Туркия жумҳурбошқони, муҳтарам Режеб Таййип Эрдоган

жаноби олийлари устоз Эркин Воҳидовнинг “Ўзбегим” қасидасини жонли тилда ёддан айтиб келгани бутун туркий дунёга овоза бўлиб кетди.

Фахр ва гурур билан айтиш мумкинки, биз Президентимиз сиймосида китоб билан, маърифат билан ҳам жаҳонгирлик илмидан хабардорлигимизни яна бир қарра олам аҳлига намоён этмоқдамиз.

Навийи бобомиз ҳам буни тасдиқлаб турибди:

Не мулк чираки бир фармон йибордим,
Анинг забтига бир девон йибордим.

Дунё бошқонлари лолу ҳайратда: “Манас” ботирлару Юнус Эмро ҳазратлари олам минбарларига чиқиб кетди. Ҳазрат Махтумқули билан Ғузулӣ бобонинг девонларини кўринг — замон олампаҳоҳлари даврасида қўлма-қўл бўлганларини!

Мана, ҳозиргина яна бир халқаро янги хушхабар келди: АҚШнинг Пенсильвания штати Филаделфия шаҳри, ундан кейин Нью-Йорк шаҳарларида тамомаизнинг таниқли сийосатшуноси Қудратилла Рафиқовнинг “Миллат Шавкати” китоби тақдироти катта завқ ва ҳаяжон билан бошланиб, шундай баланд руҳда муваффақият билан давом этаётган экан.

Дунё давлатлари қурол-ярғот тарқатаётган, жанговар ракеталари билан олам тинчлигига таҳдид солаётган сертаҳлика, алғов-далғов бир пайтда — биз китоб ва маърифат, нур ва зийе тарқатмоқдамиз, Дунёни эзгулик эгалласин деб. Дунёда инсонийлик, инсонпарварлик завол топасин деб.

Жоҳил, муғамбир дунё бизга савол бераётди: “Сиз ким томон, кимлар томон?” деб. Жаҳлнинг чиқадими ахир?!

Биз жавоб бераётимиз: “Бизлар халқимиз томон, ватанларинг, эллар-элатларинг гуллаб-яшнаши томон” деб. Биз тинчлик ва омонлик томондамиз. Биз — фарзандларимизнинг бахту қамоли томонимиз деб. Келинг, гаплашайлик. Тиллашайлик. Сўзлашайлик деб. “Дунё — тижорат билан, муроёса мадора билан ободдир”, демишлар бизнинг улугларимиз. Бу ҳикматлар муқаддас китоб-

Устоз Эркин Воҳидовнинг “Сўз латофати” китобининг турк тилида тайёрланган нашрига сўзбоши сўралганида, ўша лаҳзаларда қутилмаган хушхабардан сўнг шу баҳонада таҳминан шундай ўй-хаёлар мени тамомила банд этган эди. Сал эсанкирагандай, “Сўз латофати”га-я, сўз зарғари саналмиш устоз Эркин Воҳидовнинг китобига-я! қабилдаги иштибоҳлар кўнгилдан кечгани ҳам айни ҳақиқат.

Ва яна кўнгилнингми, онг ё тафаккурнингми хилват бир кунжағида устознинг “Инсон” қасидасидаги якуний сатрлари ҳам дудам пичоқ тилгаридай санчилиб, зирқираб турарди: “Эй сен Эркин, сен буқун, ёздинг дилинган бир туғун: Сен ким-у, не дахри дун? Бийрон ўзинг, нодон ўзинг!..”

Бундайин донишмандона лутфу латофат қайда-ю, биз қайда? Устозимиз бор-йўғи дилинган бир туғунини ёзибдилар, бир туғунгилдани очибдилар, холос. Эҳ-ҳе, бизга, биз каби дононо донларга йўл бўлсин!..

Шу бола, гапни узок-яқин тарихдан, яна ҳам аникроғи, “Туркий адабиёт дурдоналари” мажмуасидан бошлаганимиз бесабаб эмас эди, албатта.

Аввалига икки оғиз маълумот: устозимизнинг “Сўз латофати” китоби бениҳоят сирли-сехрли, кўрак ва чиройли китоб бўлган. Бундан икки йил олдин жонқуяр олима, профессор Алмас Улви хоним томонидан Озарбайжонда ҳам нашр этилган. Ғоят назик дид, назокат ва зарофат билан битилган ушбу Сўзнамага сўз ёзиш бошда осондай туюлган бўлса-да, Чўлпон ҳазратлари айтгандай, “бошимни зўр ишга бериб қўйганим”ни кейин англаб етдим.

Авваламбор, ушбу туркча нашрнинг бор юмуш ва ташвишларига қайвонилик қилаётган “ТУРКСОЙ” ташкилотига, унинг жонқуяр, профессор Алмас Улви хоним томонидан Озарбайжонда ҳам нашр этилган. Ғоят назик дид, назокат ва зарофат билан битилган ушбу Сўзнамага сўз ёзиш бошда осондай туюлган бўлса-да, Чўлпон ҳазратлари айтгандай, “бошимни зўр ишга бериб қўйганим”ни кейин англаб етдим.

Ишда ҳам, ижод ва ижтимоий фаолиятда ҳам таълим ва тарбияни улуг устозидан олганлиги таҳсинга сазовор. Эътиқод ва халқларварлиқда ҳам Чингиз Айтматов ибрат бўлган. Кутлуг бўлсин деймиз, буюрсин деймиз.

Бошқа гапни айтмоқчи эдим: бор-йўғи саккиз йиллар аввал ушбу ташкилотнинг ўзи туғул, ному нишони ҳам бизга яқин йўл олмас эди. Ўзбегимдан фахр этиб, “Ўзбегим”ни қойилмақом қилиб ёзган шоирини ҳам, ҳофизини ҳам саҳнага чиқармай қўйган сертаъқиқ ва дилгир бир кунлар эди. “Ифтихоримиз” дердигу, устоз Абдулла Орипов ҳолидан ҳеч ким кўрмасин деб беркиниб, яширинча хабар олардик. “Хабар олгандай” бўлардик.

Бугун энди мутлақо янги замон. Янги Ўзбекистон асосининг ўзи эътироф этгандай: “Бўлар экан-ку!..”

Орта қайтмас ислохотлар замони дейди буни.

Бизга Фарангистон Президенти Эммануэл Макрон жаноби олийларининг таширф чоғи Президентимиз ҳамроҳлигида Самарқандда, Регистон майдонини сайр қилиб юргандаги ҳайрат ва ҳаяжонини ичга сиғиролмай айтган гаплари, аникроғи, эътироф ҳайқирғи беҳад маъқул келган эди.

Макрон жаноблари соф ўзбек тилида: “Яшасин Ўзбекистон ва Франция!” дебон меҳр-муҳаббатини жонли ижрода, фарангча мақомда изҳор этганида, бутун Регистон майдонини миноралар порлаб-чарақлаб кетгандай бўлган эди. Бу биргина шахснинг эмас, балки бутунги кибор Оврупоининг очик ва аниқ эътирофи, янги Ўзбекистоннинг янги сийсати билан танлаган йўлини бани башар кўзи ўнгиди қойил қилиб, тан олиши эди.

Яна бир ажиб ва ғаройиб ҳолатни — бир-бирига мос ва мутаносиб келган, бир пайтнинг ўзида, бир сония ичида икки кўнгилдан кечган икки ўхшаш ўйми, мулоҳазаними айтиб ўтмасак бўлмас. Гап шундаки, биз “ТУРКСОЙ” ташкилотидан “Сўз латофати” тўғрисидаги хушхабарни олган айни ўша лаҳзаларда, буюк қозоқ шоири ва маърифатпарвар Абай Қўнонбоев туғилган кунини 10 август — таваллуд санаси муносабати билан муҳтарам зотининг мухташам ҳайкали пойига гуллар, гулчамбарлар қўйиб бўлиб, тадбирнинг бадий қисмини бошламоқда эдик. Абай бобонинг умри охирида битган сўнгги битиклари — ҳажми кичиккина, аммо маърифий-тарбиявий аҳамияти, мазмун-моҳияти эса одамзодга қиёматга қадар етиб ортадиган буюк асари “45 қора сўз” номи билан маълум ва машҳур “Абай насихатномаси” (“Васиятнома” деса ҳам бўлади) ҳақида гапираётиб, эндигина ушбу байтни иқтибос келтираётган жойимиз эди:

Ўли деса бўладими, ўйланелар-чи,
Оркасида ўлмайдиған Сўз қолдирған.
(Сўзма-сўз таржима қилган Носир Фозилов).

Ўша тигиз ва шошқин келган дамларда таниқли турк адиби ва олими, жамоат арбоби доктор Кемал Явуз Атаман афандининг “Мен танган Ўзбекистон” китоби тақдиротида ҳам вақт топиб, тўпланишга ҳам улгурган эдик. Китоб — Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг 35 йиллигига бағишланган бўлиб, бугунги янги Ўзбекистонимиздаги оламшумул ислохотлару ўзгаришлар, буларнинг бот бунёдқори ҳурматли

Президентимизнинг қизгин ва жўшқин фаолияти холис ва безарз бир адиб томонидан меҳр ва ҳайрат билан тасвирланган самимий дил ихроллари эди.

Китоб тақдироти чоғида муҳтарам Кемал афанди Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмасига фахрий аъзоликка қабул қилиниб, расмий гувоҳнома тантанали тарзда эгасига топширилган палларар ғоят ҳаяжонли кечди. Кемал жаноблари кутмаган эканим, беҳос кўзлари гирдида ёш гилтиллади, “лабда табассуму кўзда ёш билан” (устоз А.Орипов ибораси) гувоҳномани қабул қилиб олди.

“Сўз латофати”ни аста варақласангиз, азиз устозимиз ўзининг яқин дўсти, қозоқ халқининг яна бир атоқли шоири ва тилшунос адиби Ўлжас Сулаймоновнинг “Код слова” (“Сўзинг қулфу қалити”) асарини “1001 сўз” лугат китоби билан қилган қизиқ мулоқотларигача завқ бағишлайди.

Бошқирд шоири Мустай Карим билан бўлган гурунглр ҳам ўқувчини бефарқ қолдирмайди. Алқисса, бу китобни ўқиш керак, ўқиш керак. Ҳамма қулфу қалит, ҳамма тилсиму тилсимот, ҳамма гап шундай!

Қирғиз халқининг буюк намояндаси Чингиз Айтматов алақачонлар ўзбекларнинг ҳам ўз туғишган фарзандига, ўзбекнинг ўз ёзувчисига айланган бўлган. Қардошлик, дўстлик, биродарлик бизнинг қон-қонимизда, бу мавзуда қиёс келтирамиз десак, қиёсимиз беқиёс, иқтибосимиз беҳисоб... Энг муҳими — дўстимиз, дўстларимиз беҳисоб бўлсин. Сўзимиз, Эзгу Сўзимиз, инсоннинг инсонлигини кўрсатадиган, инсонни юксалтирадиган юксак сўзимиз қўл бўлсин!

Ишончимиз комилки, турк китобхони устозимизнинг “Сўз латофати”ни мутолаа қилиб, момоларимиз тили билан айтганда, баҳра олади. Роҳатланибди. Бунга шак-шубҳа йўқ.

“Сўз латофати”нинг Туркий дунёга бошлаган сафари беҳатар, саёҳати бахайр бўлсин деймиз.

Разолатдан, қабоҳату жаҳолатдан, адоватдан, энг ёмони, касофатдан, сўз касофатидан Яратганининг ўзи арасин! Сўз — диёнат бўлсин, ҳаргиз хиёнат бўлмасин. Балою қаюдан, ҳалокату надоматдан паноҳ берсин!

Худойим саховатдан, садақатдан буюрсин! Мен шу элнинг, шу адабиётнинг камтарин бир вакили, қарздор бир ижодқори сифатида айта оламанки, давлатимиз раҳбарининг “Жаҳолатга қарши маърифат билан!”, “Адабиётсиз — ҳаёт ҳам, наот ҳам йўқ!”, “Адабиёт — халқнинг юраги” сингари китобхонликка даъватларини, даъватининг ўзинига эмас, гўё олам аҳлига қарата ҳайқираётган, нолаю фиғон чекаётган, эй одамзод, кўзингни оч, дёв бутун бир миллатин, рўйи заминда яшаётган одамиятни илму маърифатга қорлаётган буюк бир зоти, ўз она Ватани учун жонини тикиб, жаҳон майдонига қикан фидойи ва халқларвар мард ва матонатли етакчини кўраман!

Бўлмаса, бу кунлар қайда эди, бу давру давронлар қаерда эди?

Бугунги ёш авлод — фарзандларимиз, ўғил-қизларимизнинг толен порлоқ экан. Фақатгина ҳавас қилиш мумкин.

Демакким, Сўз — наиник латофат, наинки зарофат ва нафосат, сўз меҳру муҳаббат ҳам, бағрикенглик ва муруват ҳам сўз. Сўз — адолатдир. Сўз латофати — сўз садоқати ҳамдир.

Бугун оламни ҳайратга солган улугвор сўзларимиз бор.

Испом цивилизацияси маркази, Самарқанддаги Имом Бухорий мажмуаси — айтиш мумкинки, буюк аждодларимизнинг илму маърифатида, шу давру давронга мамлакат етакчисининг халқимиз иродасини ўзида мукжасам этган улугвор ниятлари, Буюк Сўз обидаларидур.

Дунёда Сўз айтмоқ саодатини берган матонатли зотларга таҳсин ва тасаннолар бўлсин. Демакким, Сўз матонатдир. “Сўз матонати” деса ҳам бўлар. Яшасин — мардлик. Яшасин — Матонат деймиз-да. Олам тинч бўлсин, дўсту ёрлар саломат бўлсин.

Юнус Эмро ҳазратлари бундоқ буюрмишлар:

“Биза дийдор керак, дунё керакмас!”.
“Ўзбекда бундоқ дейдилар:

“Меҳрдан, дийдордан айирмасин!”.

“Янги Ўзбекистон” ва “Правда Востока” газеталари тахририяти” ДМ

Бош муҳаррир:

Салим ДОНИЁРОВ

Қабулхона: (71) 233-56-33
Эълолар бўлими: (71) 233-70-98

Тахририятга келган қўлёмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарилмайдми.
Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.
Газета тахририят компьютер марказида сақлаладими.
Газетанинг полиграфик жаҳзатдан шифатли чоп этилишига “ШАРҚ” НМАК масъул.
Босмахона телефони: (71) 233-11-07.

E-mail: info@yuz.uz
Веб-сайт: www.yuz.uz: (71) 233-47-05
Девонхона ва ишонч телефони: (71) 233-56-60

Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрацияси ҳузуридаги Ахборот ва оммавий коммуникациялар агентлиги томонидан 2020 йил 13 январда 1047-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 236. Буюртма Т-846.
29305 нусхада босилди.

Ҳажми — 3 табоқ, Офсет усулида босилган. Қўғоз бичими А2.
Баҳоси келишилган нархда.

“ШАРҚ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида чоп этилди.
Босмахона манзили: Тошкент шаҳри, Буюк Турон кўчаси, 41-уй.

Навбатчи муҳаррир: Санжар Эшмуродов
Мусаххис: Акбар Қаршиев
Дизайнер: Хуршид Абдуллаев

Манзилимиз:
100060, Тошкент шаҳри,
Шаҳрисабз кўчаси, 85-уй

ЎЗА якуни — 01:00 Топширилди — 01:55